

Kampus przy Prószkowskiej już tętni życiem

Dzisiaj mogę stwierdzić, że trzeba być wizjonerem i nakreślać zadania na pograniczu realności, bo tylko wówczas robi się ogromne postępy

– Panie kanclerzu, na ostatnim posiedzeniu senatu obszernie omówił Pan inwestycje realizowane w ostatnich latach na politechnice, czy rok bieżący był szczególnie pod tym względem?

– Tak się składa, że każdy rok oceniam jako szczególnie, a bieżący na pewno i to pod wieloma względami – przede wszystkim rozmachu prowadzonych inwestycji i liczby wykonanych prac remontowych. Rozmawiamy na początku listopada o realizowanych zadaniach, a więc w momencie, gdy na zakończenie wielu z nich zostało nam jeszcze półtora miesiąca. Rozmach i zakres prowadzonych prac jest tak ogromny, że ten czas, który pozostał do końca roku to dość dużo i wiele jeszcze można zrobić.

Aby jednak przedstawić to w sposób syntetyczny, wszystkie prowadzone na uczelni zadania zmierzające do polepszenia bazy dydaktycznej i naukowej podzieliłbym na trzy grupy tematyczne: realizowane inwestycje, remonty wykonywane przez siły zewnętrzne wyłonione w drodze przetargów oraz remonty prowadzone przez własne służby techniczne. Wspomniała Pani, że omówiłem obszernie te sprawy na senacie, a ja powiem, że wręcz przeciwnie – to co przedstawiłem senatorom było zaledwie naskórkowym dotknięciem zagadnienia, zwłaszcza że posiedzenie senatu nie jest miejscem, gdzie omawia się te sprawy. Na dokładne zdanie sprawy z realizacji zadań inwestycyjno-remontowych potrzebowałbym co najmniej godzinę, a tym samym nadużył cierpliwości słuchaczy. Tym chętniej podzielię się swoją wiedzą na ten temat na łamach Wiadomości Uczelnianych.

– A zatem?

W zakresie inwestycji rozpoczętą od przedstawienia status quo

najbardziej kłopotliwej, której realizacja ciągnie się już od sześciu lat, a stanowi ją zespół sal wykładowych spinających akademiki przy ul. Mikołajczyka, zwanej jako *Łącznik*. Przystępując do realizacji tej inwestycji oparliśmy się na projekcie, który zakładał – i takie mieliśmy zapewnienie resortu, który w całości finansuje to zadanie – że zrealizujemy je w 36 miesięcy. Niestety, ponieważ nasze możliwości finansowe uwarunkowane były od rocznych transz przekazywanych na ten cel przez ministerstwo, budowa ciągnie się więc już sześć lat, ale na szczęście zaczyna być już widoczny koniec – wprowadzicie jeszcze na horyzoncie, ale jednak. Jak powszechnie na uczelni wiadomo, do spraw finansowych dołożyły się jeszcze poważne perturbacje z wyłonionym w przetargu wykonawcą, który nie był w stanie przerobić nawet tych pieniędzy, którymi dysponowaliśmy. Dlatego zmuszeni byliśmy do odstąpienia od umowy z generalnym wykonawcą. To wywołało lawinę różnych problemów, takich jak np. inwentaryzacja robót, wszczęcie procedur przetargowych od początku, itp. W końcu mamy nowego wykonawcę, którym jest krakowska firma Budostal II, opracowany został także nowy harmonogram prac na rok bieżący zakładający wykonanie 6 mln zł przerobu. Harmonogram jak widać jest bardzo napięty, na budowie co tydzień odbywają się twarde narady z inwestorem zastępczym i wreszcie zaczyna pojawiać się światło w tunelu, a ja zbliżam się do poczucia zadowolenia z przebiegu procesu inwestycyjnego na tej budowie. Kilka dni temu wykonawca potwierdził, że pieniądze posiadane przez uczelnię zostaną przerobione w tym roku, a zakres prac przedstawia się następująco: w pierwszej kolejności zago-

Leon Prucnal, przed 7 laty objął stanowisko dyrektora administracyjnego Politechniki Opolskiej, ukończył Wydział Prawa i Administracji na Uniwersytecie Śląskim, pracował w oświacie, i urzędach administracji państwowej, a na początku drogi zawodowej zajmował się i sprawdził w roli animatora kultury. Obecnie zajmuje stanowisko kanclerza Politechniki Opolskiej.

spodarowany ma zostać teren wokół budowy – co już staje się widoczne, wykonane są już niemal wszystkie instalacje wewnętrzne, kładzione są tynki. Bardzo intensywnie wykonawca przystąpił do robót przy elewacji, a ponadto zobowiązał się do jej ukończenia jeszcze w bieżącym roku. Wreszcie obraz straszącego obiektu ulega widocznej zmianie, a w przyszłym roku pozostałoby do zakończenia wewnętrznych prac wykończeniowych. Do tego pięknego obrazu szczęśliwego finału inwestycji dorzucę jednak łyżkę dziegciu. Kosztorys inwestycji opracowywany w oparciu o ceny obowiązujące w roku 1999 daleko odbiega od obecnych realiów rynkowych, co wyraźnie wyszło podczas przygotowania oferty przetargowej w roku bieżącym. Ceny wzrosły ogromnie, pierwotnie zatwierdzona przez mi-

nisterstwo kwota 26 mln na wykonanie i wyposażenie obiektu po 6 latach, po wzroście VAT-u do 22%, wzroście cen materiałów budowlanych, wzroście cen stali okazała się grubo niewystarczająca. Z konieczności więc zdecydowaliśmy się na wyetapowanie budowy. W efekcie tej decyzji obecnie robiona jest część dydaktyczna z wyłączeniem piętra zaplanowanego dla biblioteki i części hotelowej mającej stanowić zaplecze socjalne dla uczelni. Część dydaktyczną z laboratoriami i innymi pomieszczeniami służącymi dydaktyce chcemy zakończyć i oddać do użytku z końcem przyszłego roku. Na wykończenie całości zabraknie nam jednak paru milionów złotych, ale po przekazaniu do użytku pierwszej części, zabiegać będziemy o uzyskanie niezbędnej dotacji na dokończenie reszty.

Tak przedstawia się pierwsze duże i trudne zadanie, a celowo zacząłem od tego, co boli i przychodzi z trudem, by przejść do sprawy, która cieszy. Tym cieszącym jest tzw. zadanie 1 B, czyli budowa hali sportowej z zapleczem dydaktycznym dla Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii przy ul. Prószkowskiej finansowane w 75% ze środków programu ZPORR Unii Europejskiej.

– Co wywołuje to poczucie radości w realizowanej, skomplikowanej i wieloetapowej przeciw inwestycji w II kampusie?

– Nazywanie tego co zamierzamy zrobić przy ul. Prószkowskiej II kampusem jeszcze pół roku temu czynione było pewnym awansem i bardziej przystawało do projekcji naszych planów niż zastanych realiów. Kiedy powstała nazwa II kampus byliśmy w posiadaniu opuszczonych i zaniebanych budynków pokoszarowych z wszystkimi tego konsekwencjami jak opustoszałe duże sale z jedną żarówką u sufitu, w opłakanym stanie sanitariatu, itp. Jesienią ubiegłego roku złożyliśmy, przygotowany w bardzo krótkim czasie i z wielkim nakładem własnej pracy, projekt do funduszy europejskich w ramach ZPORR. Przygotowując wniosek nie mieliśmy nawet u kogo poradzić się jak aspirować o te fundusze, gdyż nasz projekt był przedsięwzięciem pionierskim. Uczyliśmy się tego od podstaw, pracownicy uczestniczyli

w szkoleniach, dwie osoby ukończyły studia podyplomowe. W efekcie jako uczelnia wykazaliśmy się wysoką kompetencją, a nasz projekt został oceniony najwyższej wśród pozostałych, licznie składanych do ZPORR i otrzymaliśmy najwyższą dotację na realizację tego zadania. Kiedy pod topór poszły rosnące tam drzewa i wbita została w grunt pierwsza łopata, trudno było uwierzyć, że za kilkanaście miesięcy stanie tam piękna hala sportowa z audytorium, dwiema salami gimnastycznymi większymi od tych, które uczelnia posiada. Już dziś rozmiar tego przedsięwzięcia stanowić może chlubę nie tylko dla politechniki, ale także dla władz samorządowych i całego regionu. Jest się czym pochwalić, bo hala stanowi już bryłę zamkniętą z elewacją i wykonanym ogromnym zakresem prac wewnętrznych. Hala – moim zdaniem – to wymarzony obiekt dla akademii wychowania fizycznego, a tak przecież postrzegany jest nasz wydział WFiF, który tylko dlatego, że jest jednym z wydziałów na politechnice, nie może nazywać się akademią. Decyzja rektora o przeniesieniu wydziału z ulicy Działkowej na Prószkowską była – mówiąc elegancko – decyzją wizjonerską. Ja jako osoba odpowiedzialna za przeprowadzkę jednostki zwyczajnie się tego bałem. Natomiast dziś mogę stwierdzić, że trzeba być wizjonerem i nakreślać zadania na pograniczu realności, bo tylko wówczas robi się ogromne postępy. Zaadaptowanie trzech budynków o łącznej powierzchni 7200 m² dla potrzeb wydziału było ogromnym przedsięwzięciem. Zlecenie firmie zewnętrznej wykonania niezliczonych prac – niezbędnych, a wymaganych prawem budowlanym, pochłonęłoby ogromne środki równe mniej więcej wartości całego budynku, który opuszczał wydział. Muszę powiedzieć z satysfakcją, że udało się to zrobić, i to siłami naszych służb technicznych. Malarze, murarze, instalatorzy, stolarze pracowali tam niemal nieprzerwanie od maja br. Przeprowadzka odbywała się w trzech etapach, a poprzedziło ją szereg trudnych prac, jak wyburzenie niektórych ścian, założenie nowej instalacji wszystkich mediów łącznie z siecią internetową, dość po-

wiedzieć, że przygotowaliśmy łącznie 170 pomieszczeń. Tam pomieścić się także Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości. Na same materiały wydaliśmy łącznie ponad 200 tys. złotych, które w całości pokrył wydział, resztę stanowiła robocizna, stanowiąca koszty administracji centralnej.

– Czy politechnikę stać na tak wielkie zadanie?

– Tak, stać nas na to było, skoro to wykonaliśmy. Każdy z wydziałów dysponuje własnymi środkami, które może zgodnie ze swoimi planami spożytkować. Jednak przed podjęciem każdej decyzji następuje szczegółowa analiza kosztów i możliwości przerobowych. Obawialiśmy się, że nie podołamy temu wyzwaniu własnymi siłami, jednak się udało. Nie oznacza to, że tam już nic nie zostało do zrobienia, wręcz przeciwnie i mamy na to pieniądze. Ten kampus już żyje, tam przewijają się dzienne około trzech tysięcy studentów, bardzo intensywnie rozwija się akademicki inkubator, a kiedy ukończymy budowę hali można będzie powiedzieć, że zapewniamy studentom komfortowe warunki do studiowania.

W międzyczasie złożony został kolejny projekt na zadanie o wartości 4 mln 300 tys zł na budowę łącznika spinającego halę z przyległym budynkiem dydaktycznym. Rozstrzygnięć spodziewamy się na przełomie roku i jeśli będą pomyślne, to przystąpimy do ostatnich prac pierwszego etapu inwestycji przy ul. Prószkowskiej. Przed nami jeszcze przygotowanie wniosku na adaptację budynku nr 9 popularnie zwanego tramwajem. To nie wszystko i nie skoncentrowaliśmy się tylko na ul. Prószkowskiej. Przystępujemy do przeprowadzenia remontu modernizacyjnego obiektu przy ul. Małopolskiej, służącego obecnie jako akademik, czasem zbyt górnolotnie nazywany hotelem.

Kilka słów chciałbym poświęcić tej właśnie sprawie. Cały budynek, z którego wyprowadziła się na Prószkowską *fizjoterapia* ma docelowo stać się nowoczesnym domem studenta. Jeśli powiedzie się realizacja tego założenia, politechnika dysponować będzie czterema akademiami, które w pełni zaspokoją potrzeby socjalne naszych studentów.

Natomiast znajdujący się obok budynku stołówki docelowo ma zmienić przeznaczenie i być salą sportową o pow. ok. 500 m², z zapleczem – już gotowym – o pow. 200 m². Trwają procedury przetargowe mające wyłonić projektanta, następnie, wykonawcę i przy sprzyjających okolicznościach, może przed zimą 2006 r. będziemy obserwować finał działań trwających aktualnie. Zadanie przy ul. Małopolskiej szacowane jest łącznie na około 3 mln.

– Przejdźmy z inwestycji do obszaru remontów, wykonywanych własnymi służbami technicznymi.

– Uczelnia dysponuje siedemnastoma obiektami, od lat eksploatowanymi i budowanymi – jak te przy ul. Mikołajczyka – według technologii z lat 70. i takich materiałów. Wszystkie obiekty żyją, stale jednak wymagają prac konserwatorskich. Te właśnie wykonują nasze służby. Na bieżąco odświeżamy pomieszczenia sal wykładowych, laboratoriów, korytarzy i duża w tym zasługa władz dziekańskich, z którymi na co dzień współpracujemy i które rozumieją konieczność wykonywania tego typu prac. Nie sposób analizować tych zadań w oderwaniu od kosztów. Nie powiem chyba nic odkrywczego, stwierdzając, że potrzeb jest nieporównanie więcej niż środków na ten cel.

Marzeniem moim jest, aby od 7 do 10% budżetu uczelni przeznaczać na tę sferę, a realia są takie, że stanowi to zaledwie 1%, czyli ok. 400 tys. zł rocznie. Całe szczęście, że ta skromna działka wzmacniana jest środkami wydziałowymi, i w tym roku te proporcje kształtują się 50 na 50, czyli drugie tyle na remonty przeznaczają wydziały. Ale nie jest to jedyne źródło, ponieważ stale zabiegamy o dodatkowe środki z resortu. W tym roku uzyskaliśmy dwie dotacje celowe, które wykorzystane być muszą do końca roku. Jedna przeznaczona na osiedle akademickie, co było m.in. wynikiem konieczności realizacji zaleceń pokontrolnych zakresie bezpieczeństwa pożarowego. Aby spełnić te zalecenia – od czego nie było odwołania – musieliśmy zainwestować w różnego rodzaju specjalistyczne zabezpieczenia wycenione w kosztorysie na 900 tys. zł. Dzięki

wielu uporczywym zabiegom resort przyznał nam na ten cel kwotę 850 tys. zł. Aktualnie rozstrzygnięty został już przetarg i zadanie to będzie intensywnie realizowane. Równolegle monitorowaliśmy w ministerstwie o przyznanie środków na szeroko pojęte roboty remontowe i udało się uzyskać finansowanie w wysokości 1 mln 60 tys. zł. Jeśliby to zsumować, wychodzi całkiem niezła kwota, kłopot tylko w tym, że często decyzje finansowe zapadają we wrześniu i wówczas rodzi się i problem – jak skonsumentować te środki do końca bieżącego roku, gdyż nie można ich przenieść na rok następny. Zapewniam jednak, że nie oddamy żadnej kwoty, dokładając wszelkich starań i wysiłków, aby spożytkować kwotę nam przyznaną.

– W uczelni na bieżąco wykonywanych jest wiele zadań poza omawianymi tu dużymi inwestycjami i to wykonywanych przez własne służby techniczne, jaka jest skala tych prac?

– Istotnie, liczba wykonywanych prac jest imponująca, a dodam, że w pierwszej kolejności wykonujemy te, których wykonanie podyktowane zostało względami bezpieczeństwa, choć i poprawa estetyki ma istotne znaczenie. Zapewne większość zauważyła, że w budynku głównym przy ulicy Mikołajczyka w bieżącym roku rozpoczęliśmy wymianę okien. Jak rozległy jest to zakres prac, wiedzą specjaliści. Wymienione zostały okna w dwóch ścianach budynku, a ich stan był już taki, że niektóre wręcz wypadały, a przez szczeliny niemal kot mógłby się prześlizgnąć. Po zakończeniu robót poprawi się zarówno wygląd, ale przede wszystkim bilans energetyczny. W ostatnim miesiącu rozpoczęliśmy również prace przy wejściu głównym i mam nadzieję,

że za około miesiąc nastąpi ich finał, bo wbrew pozorom jest to niełatwe od strony technologicznej zadanie. Pochylnia przed wejściem do holu przestała być bezpieczna i jej naprawa, zgodnie ze standardami stała się zadaniem pałacym.

– Czego zatem spodziewać należy się w przyszłym roku?

– Mam nadzieję, że przyszły rok będzie równie wyjątkowy jak bieżący. W ogromie zadań, przed którymi stoimy, nie możemy pozwolić sobie nawet na chwilę oddechu, bo kontynuacji bądź zakończenia wymaga wiele spraw i to zarówno w sferze inwestycyjnej, jak i prac remontowych stanowiących nasz chleb codzienny. Cieszy zwłaszcza świadomość, że to co aktualnie robimy, służyć będzie lata. Odnosi się to zarówno do nowo otwieranych laboratoriów, jak i sal wykładowych i innych pomieszczeń. Przyszły rok – mam nadzieję – będzie rokiem żniw. Liczę bowiem na to, że ukończymy pierwszy etap *Łącznika*, że w lipcu lub sierpniu oddana zostanie do użytku hala sportowa wraz z zapleczem dydaktycznym dla wydziału wychowania fizycznego, że posuną się zasadniczo prace przy sportowym obiekcie przy ul. Małopolskiej, a być może uda się je nawet zakończyć. Remontować będziemy już mniej dolegliwe sprawy na poszczególnych obiektach. Jesteśmy przygotowani mentalnie do opracowania kolejnych projektów, które pozwolą na sfinansowanie kolejnych zadań na terenie II kampusu, czego sobie i uczelni życzę.

Więcej o tegorocznych pracach remontowych i modernizacyjnych wyczytać mogą Czytelnicy z poniższego, przygotowanego na tę okazję zestawienia.

Rozmawiała Krystyna Duda

Informacja o pracach remontowych

1. Przeprowadzka WWFiF na ul. Prószkowską 76.

Wykaz wykonanych prac:

- roboty instalacji elektrycznej, komputerowej i telefonicznej,
- roboty budowlane i murarskie,
- roboty malarskie,
- układanie wykładzin PCV i dywanowych oraz ich listwowanie,
- roboty stolarskie i szklarskie,
- montaż mebli,
- wykonanie mebli.

Wartość materiałów zużytych do wykonanych prac wynosi:

- remonty 132 584,84 zł
- meble 5 639,61 zł.
- 2. Roboty remontowe zrealizowane oraz będące w trakcie realizacji systemem zleconym, tj. wykonywane przez firmy zewnętrzne. Wykaz obejmuje prace od 1.01. do 31.10.2005 r.:
 - a) WM (ul. Mikołajczyka 5)
 - wymiana wykładziny w sali B-222, B-224 – 17 972,05 zł
 - remont laboratorium Katedry Poj. Drogowych i Rolniczych – 37 623,88 zł
 - wymiana okien drewnianych na PCV – 107 984,28 zł
 - remont laboratorium 116 D – 26 064,23 zł
 - remont sal wykładowych E-111, E-211, E-212, B-116 – 87 461,41 zł
 - remont pochylni przy wejściu do budynku i schodów w patio – 200 958,86 zł
 - remont korytarza Ip E, remont sanitariatu B-218 ul. Mikołajczyka 5 – 160 396,41 zł
 - wymiana bram w laboratorium Katedry Poj. Drog. i Rol. (ul. Mikołajczyka 5) – 47 598,96 zł
 - b) WB
 - wykonanie instalacji alarmowej (ul. Katowicka 48) – 635,62 zł
 - izolacja przeciwwilgociowa ścian piwnic – 3 806,40 zł
 - malowanie pawilonu – 13 690,56 zł
 - malowanie pomieszczeń laboratoryjnych i biurowych (ul. Ozimska 75 a) – 2 903,06 zł
 - wymiana okien (ul. Katowicka i Ozimska), 83 680,31 zł + 83 512,81 zł
 - c) WWFiF
 - adaptacja pomieszczeń po byłej stołówce na szatnie (ul. Małopolska 22) – 155 765,48 zł
 - renowacja parkietu (ul. Próżkowska 75, budynek nr 1 i 7) – 8 117,62 zł
 - przystosowanie budynku nr 1 i 7 – 287 541,17 zł
 - zakup tablic elektrycznych – 1 464,00 zł
 - d) WEiA
 - remont sanitariatów (3 szt., ul. Sosnkowskiego 31) – 76 082,87 zł
 - malowanie pomieszczeń laboratoryjnych i biurowych (ul. Luboszycka 7) – 46 809,08 zł
 - wymiana okien w sali 312 (ul. Luboszycka 7) – 5 078,14 zł
 - e) Instytut MFiCh
 - izolacja ścian piwnic metodą iniekcji krystalicznej (ul. Ozimska 75) – 4 710,42 zł
 - renowacja parkietu sala 101 (ul. Luboszycka 3) – 3 548,00 zł
 - wymiana okien drewnianych na PCV – 83 680,31 zł
 - naprawa pokrycia dachu (ul. Ozimska 75) – 2 066,31 zł
 - f) WZiIP (ul. Luboszycka)
 - renowacja parkietu – 8 407,97 zł
 - malowanie pomieszczeń i klatek schodowych – 25 000,00 zł
 - remont i wymiana okien w sali 101- 6 718,98 zł
 - wykonanie izolacji ścian metodą iniekcji krystalicznej w sali 16 (ul. Waryńskiego 4) – 1 592,10 zł

- g) Inkubator Przedsiębiorczości – 49 408,28 zł
- h) DS Sokrates
 - projekt budowlano-wykonawczy remontu III p. Koncepcja zaplecza rekreacyjno-sportowego – 29 280,00 zł
 - i) DS Pryzma
 - remont kanalizacji sanitarnej – 227 422,68 zł
 - przebudowa pokoi 4-osobowych na 2-osobowe – 71 957,27 zł
 - remont korytarzy – 165 732,64 zł
 - remont pionów sanitarnych i kuchennych – 489 710,07 + 160 154,82 zł
 - malowanie pokoi – 99 511,40 zł
 - naprawa rynien i obróbka blacharska – 1933,73 zł
 - montaż ścianek działowych w korytarzu – 2 282,61 zł
 - j) DS Zaścianek, Zygzak, Pryzma
 - instalowanie stolarki aluminiowej ppoż., remont wiatrołapów – 1 123 734,20 zł
- 3. Roboty konserwacyjno-naprawcze wykonane przez służby techniczne PO.

W zakres prac wchodzi między innymi następujące czynności:

 - wymiana zamków klamek szyldów,
 - szklenie okien,
 - naprawy instalacji wod.-kan. (głowice, syfony, uszczelki, pokręta itp.),
 - wymiana świetlówek, żarówek, gniazd, bezpieczników, opraw itp.,
 - naprawa mebli, krzeseł, foteli, tapczanów,
 - remont tapczanów i krzeseł tapicerowanych,
 - dorabianie instalacji do nowych stanowisk lub zniszczonych itp.,
 - wymiana gaśnic, znaków i tablic ppoż.

Wartości zużytych materiałów (za 8 miesięcy 2005 r.):

 - Biblioteka Główna – 2 084,75 zł
 - Dział Wydawnictw i Promocji – 671,45 zł
 - Instytut Matematyki, Fizyki i Chemii – 2 344,39 zł
 - Wydział Elektrotechniki i Automatyki – 5 430,13 zł
 - Dom Studenta „Zaścianek” – 11 380,36 zł
 - Dom Studenta „Zygzak” – 11 599,10 zł
 - Dom Studenta „Pryzma” – 13 307,88 zł
 - Dom Studenta „Sokrates” – 1 669,84 zł
 - Dom Studenta „Archimedes” – 2 269,69 zł
 - Hotel Asystenta – 2 286,65 zł
 - Osiedle akademickie – 356,23 zł
 - Administracja – 2 948,75 zł
 - Kampus 2 ul. Próżkowska 76 – 2 535,92 zł
 - Prorektor ds. nauki – 239,99 zł
 - Prorektor ds. studenckich – 1 010,49 zł
 - Prorektor ds. organizacyjnych – 201,56 zł
 - Pion rektora – 409,92 zł
 - Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii – 4 967,90 zł
 - Wydział Mechaniczny – 5 484,62 zł
 - Wydział Budownictwa – 3 299,56 zł
 - Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji – 3 299,56 zł
 - Ogółem: 77 798,74 zł

Uzupełnieniem informacji zamieszczonych w październikowym numerze Wiadomości Uczelnianych, a przygotowanych przez panią kierownik Działu Kadr i Spraw Socjalnych **Annę Boczar** jest poniższa notatka. Informuje ona do czego – w myśl nowej ustawy – nauczyciel akademicki jest zobowiązany. Przytaczamy raz jeszcze poprawne brzmienie pkt. 22, w którym chochlik zmienił dwa znaki, zaciemniając jego znaczenie:

22) Nauczycielowi akademickiemu, za jego zgodą, może być powierzony prowadzenie zajęć dydaktycznych w wymiarze przekraczającym 1/4 dla pracowników naukowo-dydaktycznych i 1/2 dla pracowników dydaktycznych wymiaru obowiązującego pensum.

* * *

W związku ze zmianami, jakie wprowadziła nowa ustawa „Prawo o szkolnictwie wyższym” z dnia 27.07.2005 r. (DzU nr 164 poz. 1365) nauczyciel akademicki jest obowiązany do:

1. Przedstawienia oświadczenia o niekaralności. Dla osób ubiegających się o zatrudnienie w PO oświadczenie to będzie jednym z wielu dokumentów przedkładanych do konkursu. Osoby będące pracownikami PO są obowiązane do złożenia takiego oświadczenia w terminie do 30.11.2006 r.

2. Przedstawienia oświadczenia o podstawowym miejscu pracy. Złożenie takiego oświadczenia stanowi podstawowy warunek mianowania. Osoby będące pracownikami PO są obowiązane do złożenia takiego oświadczenia w terminie do 30.11.2006 r.

3. Uzyskania zgody rektora na dodatkowe zatrudnienie w ramach stosunku pracy u więcej niż jednego dodatkowego pracodawcy lub prowadzenia działalności gospodarczej łącznie z jednym dodatkowym zatrudnieniem w ramach stosunku pracy. Uzyskanie zgody rektora powinno nastąpić przed 30.11.2006 r.

4. Zawiadomienia rektora o podjętym (jednym) dodatkowym zatrudnieniu i wymiarze czasu pracy lub prowadzeniu działalności gospodarczej w terminie 7 dni od podjęcia dodatkowego zatrudnienia lub rozpoczęcia działalności gospodarczej.

5. Osoby będące organem jednoosobowym uczelni muszą uzyskać zgodę właściwego organu kolegialnego uczelni na podjęcie dodatkowego zatrudnienia w ramach stosunku pracy lub rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej. Uzyskanie zgody powinno nastąpić przed 30.11.2006 r.

Z zapytaniami w powyższych sprawach proszę zwracać się do Działu Kadr i Spraw Socjalnych.

Anna Boczar

Prace w drugim kampusie – 16 listopada 2005 r.

Z kalendarza rektorów

• W dniach od 15 do 17 października 2005 r. rektor prof. dr hab. inż. **Jerzy Skubis** uczestniczył w szóstym posiedzeniu Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych na Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej, które połączone było z uroczystą inauguracją roku akademickiego 2005/2006 i nadaniem tytułu doktora honoris causa prof. dr. hab. inż. **Janowi Krysińskiemu** – rektorowi Politechniki Łódzkiej.

• 18 października odbyło się posiedzenie Kolegium Rektorskiego oraz spotkanie Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola w rezydencji świdnickiej kurii biskupiej, w których wziął udział rektor PO.

• W dniu 18.10. br. prorektor ds. organizacyjnych dr **A. Żurawska** przewodniczyła spotkaniu pełnomocników dziekanów ds. budżetu i finansów. Tematem spotkania była korekta budżetu na rok 2005.

• 19 października prorektor ds. nauki dr hab. inż. **Marek Tukiendorf** uczestniczył w Warszawie w konferencji pt. *Uznawalność wykształcenia i kwalifikacji zdobytych za granicą w kontekście wejścia Polski do Unii Europejskiej*.

• 20 października prorektor Tukiendorf wziął udział w spotkaniu w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Opolskiego poświęconym przygotowaniom do Opolskich Dni Nauki w Nadrenii-Palatynacie.

• Tego samego dnia prof. Skubis spotkał się z dyrektorem Radia Opole – **Bogusławem Nierenbergiem**.

• 21.10.2005 prof. Tukiendorf uczestniczył w uroczystym seminarium z okazji 60-lecia ubezpieczeń społecznych na Śląsku Opolskim, które odbyło się w sali koncertowej Państwowej Szkoły Muzycznej w Opolu. Wystąpienia seminaryjne wygłosili: dr hab. **Andrzej Kracher** z Politechniki Opolskiej („Ubezpieczenia społeczne na Śląsku Opolskim – refleksje nad przeszłością”) oraz **Marek Błaszkwicz**, dyrektor Oddziału ZUS w Opolu („Opol-

ski Oddział ZUS – dzień dzisiejszy i przyszłość”).

• 21 października w Głucholazach odbyła się III Międzynarodowa Konferencja poświęcona problemom zdrowotnym współczesnego człowieka, w której udział wziął prorektor Tukiendorf.

• Tego samego dnia zainaugurowano nowy rok akademicki w Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, a 26 października w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Nysie. Naszą uczelnię reprezentowała prorektor A. Żurawska.

• 22.10.2005 r. w Rejviz odbyło się przygotowanie seminarium dotyczącego warsztatów naukowych w inżynierii rolniczej i ekologii. Uczestniczył w nim prof. Tukiendorf.

• 24 października odbyło się spotkanie rektora z dyrektorem banku PKO SA **Marianem Drymluchem** i panią dyrektorką **Małgorzatą Miszkiewicz**.

• 25.10.br. rektor uczestniczył w Posiedzeniu Kolegium Rektorskiego.

• Prof. Skubis spotkał się z prof. dr. hab. **Janem Jaszczaninem** w sprawie zatrudnienia w drodze mianowania na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii Politechniki Opolskiej. Uczestniczył także w zebraniu z okazji jubileuszu 100-lecia Polskiego Związku Nauczycielstwa. Spotkanie zorganizowane pod patronatem Krajowej Rady Szkół Wyższych i Nauki oraz Rady Zakładowej w Politechnice Opolskiej odbyło się 26 października.

• 27.10 rektor wziął udział w spotkaniu, którego celem było uszczegółowienie procedur realizacji projektu pt.: *Kompleksowy rozwój kadr małych i średnich przedsiębiorstw poprzez studia podyplomowe oraz szkolenia zawodowe*.

• Tego samego dnia rektor spotkał się także z panią wicemarszałek województwa opolskiego – **Ewą Ruryńkiewicz** w sprawie powołania przy Opolskim Urzędzie Marszałkowskim Rady Sportu.

• Prof. Jerzy Skubis oraz prorektorzy: prof. Marek Tukiendorf, prof.

Na posiedzeniu KRASP. Od lewej: rektorzy J. Skubis, S.S. Nicieja i minister M. Seweryński

Jerzy Jantos i dr Aleksandra Żurawska złożyli również 27.10 wizytę arcybiskupowi prof. dr. hab. **Alfonsowi Nossolowi**. Podczas spotkania przedstawili strategiczne zamierzenia Politechniki Opolskiej na najbliższy okres i po raz kolejny przekonali się o wielkiej życzliwości ks. arcybiskupa dla środowiska naukowego Politechniki Opolskiej.

• 28.10.br. prorektor ds. studenckich prof. dr hab inż. Jerzy Jantos wziął udział w uroczystości rozdania dyplomów absolwentom Wydziału Mechanicznego.

• 2 listopada prof. Skubis uczestniczył w Kolegium Rektorskim oraz spotkaniu w sprawie promocji.

• 3.11 odbyło się posiedzenie Rady Wydziału Elektrotechniki i Automatyki, w którym uczestniczył rektor.

• 4 listopada prof. Skubis przebywał w Karlovej Studziencie w celu rozpoznania możliwości zorganizowania tam Konferencji Rektorów.

• 7.11. br. prof. Skubis otworzył konferencję nt.: *Energetyczne wykorzystanie biomasy* inaugurując cykl *Innowacyjność i Transfer Technologii*. JMR objął patronat honorowy nad konferencją organizowaną w ramach projektu „Centrum Zarządzania i Monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji – Zarządzanie Innowacjami w ramach Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego”.

• W tym dniu odbyło się także zebranie Rady Nadzorującej Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości. Wzięli w nim udział: rektor, prorektor ds. organizacyjnych, dyrektor Biblioteki Politechniki Opolskiej dr **Elżbieta Czerwińska**, prezes Cementowni ODRA dr **Andrzej Rybarczyk** oraz członek Zarządu Województwa Opolskiego **Andrzej Kasiura**.

• 8 listopada prof. Skubis uczestniczył w Kolegium Rektorskim, w którym wzięli udział również dziekani wydziałów.

• W tym dniu rektor spotkał się także w EnergiiPro na uroczystości wręczenia Centrum Badawczo-Produkcyjnego ALCOR Lauru Białego Tygrysa – Energia 2005 za „Sposób eliminacji skażenia gruntu pod transformatorami na stacjach wysokich napięć oraz układ eliminacji skażenia gruntu pod transformatorami na stacjach wysokich napięć”.

• Prof. Skubis zaprosił na spotkanie w tym dniu profesorów zagranicznych uczących w Politechnice Opolskiej. Wzięli w nim udział uczeni z Ukrainy, Rosji, Czech, Niemiec i Francji oraz prorektorzy dr Aleksandra Żurawska i prof. Marek Tukiendorf, kanclerz, kvestor, asystent rektora oraz przedstawiciele Działu Wydawnictw i Promocji Politechniki Opolskiej.

• 9 listopada rektor uczestniczył w Polsko-Niemiecko-Czeskim Sympozjum Naukowo-Technicznym nt.: *Aktualne zagadnienia rozwoju technologii betonu*. Sympozjum zostało zorganizowane przez Wydział Budownictwa Politechniki Opolskiej wraz z Wydziałem Budownictwa Politechniki w Ostrawie i Wydziałem Budownictwa, Fizyki Budowli i Zarządzania Politechniki w Stuttgarcie.

• Tego dnia rektor spotkał się także z prezesem **Przemysławem Samociakiem** i prezesem **Jackiem Duchnowskim** z Europejskiego Instytut Rozwoju Przedsiębiorczości w sprawie projektu pt.: *Kompleksowy rozwój*

kadr małych i średnich przedsiębiorstw poprzez studia podyplomowe oraz szkolenia zawodowe.

• 10 listopada prof. Skubis uczestniczył w wykładzie prof. dr. hab. inż. **Rudolfa Michałka**, członka rzeczywistego Polskiej Akademii Nauk oraz członka Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów, nt.: *Kryteria awansu naukowego*.

• W dniach od 11 do 12 listopada rektor wziął udział w seminarium organizowanym przez prorektora ds. nauki prof. dr. hab. inż. Marka Tukiendorfa pt.: *Warsztaty naukowe w inżynierii rolniczej i ekologii*. Sympozjum odbyło się w Rejviz (Czechy).

• Od 13 do 15.11 miało miejsce Zgromadzenie Plenarne Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich w Politechnice Wrocławskiej, które połączone zostało z obchodami 60-lecia wrocławskiego środowiska akademickiego. Uczestniczył w nich prof. Skubis.

• W dniu 13 listopada 2005 rektor wziął udział (w ramach KRASP) w spotkaniu z prezydentem Miasta Wrocławia oraz ministrami, m.in. Ministrem Edukacji i Nauki **Michałem Seweryńskim**.

• 08.11.br. prof. Jantos uczestniczył w Kolegium Prorektorów ds. Kształcenia oraz ds. Studenckich uczelni Opola i Wrocławia, które odbyło się w Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Tematem kolegium były m.in. sprawy wprowadzenia elektronicznej legitymacji studenckiej oraz wewnętrznego systemu oceny jakości kształcenia.

• W dniu 10.11.2005 r. prorektor A. Żurawska uczestniczyła w uroczystej sesji Rady Miasta, podczas której wręczono Order Zasłużony dla Miasta Opola oraz nadano tytuł Honorowego Obywatela Miasta Opola Prezydentowi **Ryszardowi Kaczorowskiemu**.

• 16 listopada prof. Skubis uczestniczył w posiedzeniu Senatu Politechniki Opolskiej w II kampusie.

• W dniach 20–21.11.2005 prorektor ds. studenckich uczestniczył w Opolskich Dniach Nauki w Nadrenii-Palatynacie.

• 24.11.2005 odbyło się posiedzenie Rady Miasta na terenie II kampusu Politechniki Opolskiej dotyczące m.in. współpracy Urzędu Miasta Opola z Politechniką Opolską; wziął w nim udział prof. Jantos.

Zebrała Beata Sawczyn

Wykłady ekspertów

Politechnika Opolska była organizatorem dwóch bardzo ciekawych wykładów adresowanych do całego środowiska akademickiego Opola. Obydwa miały miejsce w sali senatu i odbyły się 10 listopada. Prof. **Józef Szlachta**, ekspert Państwowej Komisji Akredytacyjnej, przygotował wystąpienie zatytułowane *Formy przygotowania jednostek naukowych w kontekście wymogów Państwowej Komisji Akredytacyjnej*, niezwykle cenne, szczególnie dla wydziałów przygotowujących prowadzone przez siebie kierunki studiów do procedury akredytacyjnej gwarantującej wysoki poziom kształcenia. Bazując na wieloletnich doświadczeniach wynikających z uczestnictwa w pracach PAK prof. Szlachta omówił poszczególne etapy i procedury oceny jakości kształcenia, podstawowe akty prawne regulujące procedurę akredytacyjną. W wystąpieniu nie zabrakło uwag co do zawartości raportu samooceny i kryteriów, jakimi kierują się w pracy zespoły oceniające. Szczególnie cenna okazała się ostatnia część wykładu poświęcona najczęstszemu błędowi i niedociągnięciom w procesie akredytacyjnym kierunków kształcenia.

Nie zawiódł oczekiwań słuchaczy wykład prof. dr. hab. inż. **Rudolfa Michałka**, członka rzeczywistego Polskiej Akademii Nauk oraz Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów, doktora honorowego kilku uczelni - jak przedstawił gościa prowadzący spotkanie rektor prof.

Prof. J. Szlachta

Uczestnicy wykładu prof. J. Szlachty

Od lewej: J. Skubis i R. Michałek

Uczestnicy wykładu prof. R. Michałka

J. Skubis. Wśród słuchaczy nie zabrakło przedstawicieli innych ośrodków naukowych, byli profesorowie Uniwersytetu Opolskiego z panią prorektorem **Krystyną Czają** i rektorem poprzedniej kadencji prof. **J. Musielokiem** i dziekanem Wydziału Teologicznego prof. **Tadeuszem Dołą**, był prorektor Politechniki Lubelskiej prof. **Marek Opielak** oraz wielu pracowników naukowych z opolskich uczelni. Przy szczelnie wypełnionej sali profesor po kilku zdaniach kupił sobie słuchaczy, przekonując, że o tak z pozoru trudnych sprawach, jak kryteria awansu naukowego, można mówić ciekawie, a wręcz porywająco. W nauce nie można zrobić kariery, ale można zyskać nieśmiertelność, czy każdy kto uprawia naukę jest naukowcem, ale nie uczonym to tylko niektóre z ciekawych myśli profesora, którymi zaintrygował publiczność. W ponadgodzinnym wykładzie profesor dzielił się swoim wieloletnim doświadczeniem w pracy CK, poruszając tak istotne zagadnienia jak skala wymaganych ocen parametrycznych w badaniach naukowych, ocena dorobku pracownika naukowego, rola CK, czy – szczególnie w kontekście nowej ustawy – ważne pytanie, czy doktor ma być masowym produktem kształcenia, czy elitarnym? Cenne uwagi profesora uzupełniła dyskusja, jaka wywiązała się po wykładzie. Profesor nie szczędził swojego czasu na indywidualne konsultacje.

kd

Spotkanie u rektora

Profesorowie z zagranicznych ośrodków naukowych zatrudnieni w Politechnice Opolskiej spotkali się 8 listopada w sali senatu. Inicjatorem uroczystości był rektor **Jerzy Skubis**, który chciał w ten sposób wyrazić uznanie dla ich wkładu w umacnianie współpracy międzynarodowej łączącej uczelnię i w rozwój Politechniki Opolskiej, a także w budowanie wizerunku wielkiej europejskiej rodziny akademickiej. *Najważniejszy jest potencjał wiedzy i doświadczenie, które wnosicie ze swoich macierzystych uczelni* – podkreślił na wstępie rektor.

Spotkanie stało się okazją do wymiany poglądów na wiele interesujących i aktualnych dla środowiska tematów. Prof. **Adam Roznoch** z 13 Uniwersytetu w Paryżu podkreślił, że w jego ocenie największe znaczenie ma kontakt ze studentami i kiedy po raz pierwszy zetknął się ze studentami z Opola, nie miał wątpliwości, że warto podjąć wyzwanie, jakim jest praca na politechnice, na Wydziale Zarządzania i Inżynierii Produkcji.

Prof. **Damir Imajew**, pracownik Uniwersytetu w Petersburgu założonego w latach 80. dziewiętnastego wieku – co podkreślił z dumą, swoje kontakty z Polską datuje od młodości, gdy jako student czytał *Ekran, Szpilki czy Przekrój*. Na opolskiej uczelni czuje się bardzo dobrze i nie widzi żadnych różnic pomiędzy studentami z Polski czy Rosji – *a w Opolu czuję się jak pan* – dodał żartobliwie. Pochodzący z Czerkasów na Ukrainie prof. **Głazyrin**, a zatrudniony na wydziale wychowania fizycznego swoimi spostrzeżeniami wolał podzielić się w języku rosyjskim, choć w kontaktach ze studentami nie ma problemów z porozumieniem. Prof. **Jewgienij Prystupa** ze Lwowa stwierdził, że właściwie nigdy nie czuł się w Polsce cudzoziemcem, a praca na wydziale zajmującym się szeroko pojętym wychowaniem fizycznym usytuowanym na uczelni technicznej daje mu wiele satysfakcji, wszak studenci wydziału to przyszli inżynierowie zdrowia. Życzył obecnym dużo zdrowia i zachęcał, by nie dawać wiary raportom WHO i kierować się w tym wyłącznie zdrowym rozsądkiem. Prof. **F. Vaverka** z Ołomuńca związany z wydziałem wf od 10 lat, czyli od jego początków, wrócił do czasów pierwszych wspólnych

Na zdjęciach: spotkanie stało się okazją do wymiany poglądów

nych inicjatyw, niewielkiego seminarium, które z czasem przerodziło się w organizowaną z rozmachem międzynarodową konferencję. *Za handicap uważam niewielką odległość dzielącą obie uczelnie, nie można było tego faktu nie wykorzystać* – dodał.

Bardzo interesująco sprawy kontaktów przedstawił prof. **Zdenek Szczyrba** pracujący także na Wydziale Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii na kierunku *turystyka i rekreacja*. *Położenie geograficzne daje wiele możliwości współpracy i jako mieszkańcy terenów przygranicznych staramy się ten fakt na wiele sposobów wykorzystać*. Prof. Szczyrba nie miał nigdy problemów z językiem polskim – *bo pochodzę z Zaolzia, a mój dziadek z Górnego Śląska osiedlił się w młodości w okolicach Ostrawy. Jestem obywatelem Czech o polskim pochodzeniu* – dodał.

Równie korzystne doświadczenia we współpracy z wydziałem ma prof. **Opawski**, który na politechnikę trafił dzięki współpracy z prof. **J. Szczeglińskim**.

Prof. **Lenort Radim** wraz z Panią prof. **Emilią Krausową** od 10 lat związani są z Politechniką Opolską, z WZiIP. W imieniu obu uczonych z Ostrawy – prof. Krausowa nie chciała ranić mowy Sienkiewicza – w dyskusji uczestniczył prof. Lenort. *Wiedza nie szła tylko w jedną stronę, my także wiele nauczyliśmy się od polskich studentów, a ci w każdym kraju są tacy sami. Przeżywamy te same problemy w Polsce i w Czechach, jak choćby wyjazdy młodych, zdolnych ludzi do Zachodniej Europy*. W dowcipny sposób skomentował początkowe kłopoty wynikające z pozornego podobieństwa obu języków.

Przebywający w Opolu dopiero od miesiąca prof. **Igor Gorej** z Tarnopola nie czuje się obco wśród polskich studentów, bo na pierwszy rzut oka widać, że studująca młodzież wszędzie jest do siebie podobna.

Bardzo ciepło o pracy na politechnice wypowiadali się pochodzący ze Lwowa profesorowie **Aleksander Gaczkiewicz** i **Wołodimir Flud**, matematycy związani od lat z Instytutem Matematyki, Fizyki i Chemii. *Moja wycieczka do Opola trwa już 10 lat i uważam się za ojca kontaktów naukowych między środowiskiem lwowskim i opolskim* – stwierdził prof. Gaczkiewicz, podkreślając

podobieństwo spostrzeżeń dotyczących studiującej młodzieży. *Sam będąc także mechanikiem obserwuję w obu krajach spadek zainteresowania klasycznymi technicznymi kierunkami.* Prof. Flud wspomniął, że kiedy głosił swój pierwszy wykład dla studentów w Opolu, prof. Gackiewicz stał pod drzwiami i słuchał, aby przekonać się jak wywiązał się z zadania, a także poznać opinie studentów na temat nowego wykładowcy. Jakież było jego zdziwienie, gdy usłyszał od komentujących zajęcia, że wykład z matematyki miał jakiś Czech. Prof. Flud zwrócił uwagę na to, czym różni się uniwersyteckie podejście do wiedzy od politechnicznego; tam należy każdy dowód przeprowadzić, a na politech-

nice studenci przyjmują dowód „na wiarę”. Studenci w Polsce do wiedzy podchodzą merkantylnie i wiedzą czego chcą, co wynika zapewne i z tego, że są starsi od podejmujących studia na Ukrainie i to przemawia na ich korzyść. Wszyscy uczestnicy spotkania zgodnie podkreślali walory Opola jako miasta przyjaznego i wygodnego do mieszkania, szczególnie dla ludzi będących w takim oddaleniu od swoich domów rodzinnych.

Na ten element odległości i towarzyszącej mu zapewne tęsknoty zwróciła uwagę, obecna na spotkaniu pani kwestor **Barbara Hetmańska**.

Goście rektora wraz z dyplomem otrzymali znaczek i krawat Politechniki Opolskiej.

W spotkaniu udział wzięli także prorektorzy dr **Aleksandra Żurawska** i prof. **M. Tukiendorf** oraz kanclerz **L. Prucnal**.

Politechnika Opolska zatrudnia obecnie 24 cudzoziemców na stanowiskach profesorskich z Ukrainy, Czech, Rosji, Niemiec i Francji.

kd

Zdjęcie na okładce – stoją od lewej: W. Flud, E. Prystupa, Z. Szczyrba, L. Prucnal, I. Głazyrin, O. Hacziewicz, B. Hetmańska, M. Tukiendorf, F. Vaverka, K. Duda, R. Lenort, E. Krausowa, J. Skubis, A. Roznoch, A. Żurawska, I. Gorej, J. Opawski, D. Imajew, E. Czaja

Z wizytą w Walencji

W ramach wymiany nauczycieli akademickich realizowanej w programie Socrates-Erasmus z tygodniową wizytą (od 10 do 16 października br.) przebywał na Uniwersytecie Politechnicznym w Walencji prof. **Marek Tukiendorf**. Pobyt pracownika naukowego zajmującego stanowisko prorektora w uczelni partnerskiej zainspirował prorektora ds. studenckich i wymiany międzynarodowej prof. **Juana Miguela Martineza Rubio** do zaproszenia na oficjalne spotkanie. Owocne spotkanie – co podkreśla prof. Tukiendorf – poświęcone zostało omówieniu spraw związanych z rozwojem wymiany studentów i pracowników obu uczelni w ramach programu Socrates, a także zagadnieniom bardziej praktycznym jak np. podwójne dyplomy. Spotkanie stało się świetną okazją do wymiany poglądów na tematy ogólniejszej natury, jak transfer intelektualny następujący pomiędzy krajami Unii Europejskiej, jego dobre i złe strony; prorektorzy zastanawiali się, jakie skutki długofalowe przyniesie krajom, których on dotyczy, czy należy spostrzegać to jako zjawisko niekorzystne dla młodych krajów członkowskich i mu zapobiegać, czy traktować je jak normalne zjawisko ekonomiczne i socjologiczne. W spotkaniu wzięła także udział pani **Michaela Muszyński** odpowiedzialna na hiszpańskiej uczelni za współpracę międzynarodową, a warto pamiętać, że Uniwersytet Politechniczny w Walencji,

Od lewej: M. Tukiendorf, Michaela Muszyński, Juan Miguel Martinez Rubio

a szczególnie jego kampus w Gandii zalicza się do największych naszych partnerów.

Podsumowując pobyt w Walencji prorektor Tukiendorf podkreśla, że jest gorącym orędownikiem wymian międzynarodowych tak studentów, jak i pracowników naukowych, którzy na tego rodzaju kontaktach mogą tylko zyskać. Warunkiem wyjazdu do zagranicznych partnerów jest przede wszystkim dobra znajomość języków obcych – dodaje na zakończenie prorektor Tukiendorf.

kd

Seminaria pionu nauki

Prof. **Marek Tukiendorf**, prorektor, któremu podlegają sprawy nauki, zainicjował cykliczne spotkania seminaryjne, podczas których poruszane są istotne dla pionu nauki i całej uczelni sprawy. Rozpoczął je Dział Nauki, poświęcając spotkanie na omówienie nowej terminologii dotyczącej sfery nauki oraz Rozporządzenie Ministra Nauki i Informatyzacji z dnia 4 sierpnia 2005 r. w sprawie kryteriów i trybu przyznawania i rozliczania środków finansowych na naukę. Przedstawione zostały podstawowe zasady oraz terminarz składania i rozliczania wniosków. Kolejne seminarium dotyczyło gospodarki aparaturą naukowo-badawczą i dydaktyczną w uczelni, a zagadnienia te zreferował kierownik Sekcji Aparatury inż. **Mieczysław Kalinowski**. Dział Współpracy Międzynarodowej i Programów UE przedstawił zagadnienia dotyczące programu Socrates/Erasmus, projektów międzynarodowych staży studenckich realizowanych w ramach programu Leonardo da Vinci. Nie zabrakło informacji na temat Procesu bolońskiego i Deklaracji bolońskiej oraz uczestnictwa naszej uczelni w projekcie sieci tematycznych „TREE”, a także ogólnej charakterystyki europejskich programów badawczych wraz z przedstawieniem elementów zarządzania projektami w ramach funduszy strukturalnych. Dział Wydawnictw i Promocji na seminarium omówił zadania nowo powołanej sekcji – Centrum Informacji Prasowej i Multimedialnej, założenia strategii promocyjnej uczelni, promocji kształcenia, opracowanie nowej formuły informatorów dla kandydatów na studia oraz materiały promocyjne i reklamowe o Politechnice Opolskiej.

Dotychczasowe spotkania, do udziału w których zapraszani byli prodziekani ds. nauki i kierownicy jednostek, miały w założeniu zapoznać uczestników z problematyką i skłonić do dyskusji i wymiany poglądów.

Poniżej prezentujemy materiał przygotowany przez kierownika Sekcji Aparatury.

kd

Nikogo nie trzeba przekonywać, jak ważne są, szczególnie na uczelni technicznej, laboratoria badawcze i dydaktyczne. Dobrze wyposażone i zorganizowane stanowią wizytówkę uczelni, stąd zrozumiale stają się starania władz o zdobywanie środków na zakupy wyposażenia aparaturowego laboratoriów oraz działania zmierzające do najlepszego wykorzystania aparatury już posiadanej.

Politechnika Opolska posiada aktualnie ok. 3450 aparatów i urządzeń, zakwalifikowanych jako środki trwałe z grup 3–8, o łącznej ich wartości ok. 18 058 656 zł, w tym:

- 117 aparatów i urządzeń zaliczanych do aparatury naukowo-badawczej o wartości 4 941 000 zł
- 1442 zestawy komputerowe i komputery
- 50 wideoprojektorów
- 78 kopiarek.

Rocznie pozyskujemy (zakupy, nieodpłatne przekazania) aparaturę i urządzenia o wartości ok. 1 800 000 zł, w tym aparatura naukowo-badawcza stanowi kwotę ok. 800 000 zł. W bieżącym roku przyjęliśmy już do ewidencji 276 aparatów i urządzeń o wartości 1 850 000 złotych. Jednak, mimo dość dużych zakupów, nasze potrzeby aparaturowe znacznie przekraczają możliwości finansowe.

Uczelnia wyższa stanowi specyficzną jednostkę gospodarczą, w której oprócz procesów dydaktycznego i badawczego występuje różnorodna działalność gospodarcza związana z działalnością podstawową. Każdą z nich regulują przepisy ustawowe lub zarządzenia wewnętrzne rektora PO. Przepisów tych należy bezwzględnie przestrzegać i postępować zgodnie z nimi pomimo uciążliwości i czasami braku precyzji. Wykaz zarządzeń dotyczących gospodarki aparaturą dostępny jest w Sekcji Aparatury.

Gospodarka aparaturą składa się z kilku elementów:

I. Zakupy

Sposób realizacji zamówień na aparaturę, jak i innych składników majątkowych reguluje ustawa Prawo zamówień publicznych, które zobowiązuje jednostki budżetowe (do ich należy nasza uczelnia) do udzielania zamówień według określonych, bardzo uciążliwych i długoterminowych procedur przetargowych. Naruszenie tych procedur grozi sankcjami karnymi.

Wszystkie wydatki uczelni powinny być ujęte w rocznym planie rzeczowo-finansowym. Częścią tego planu jest plan zakupów aparatury n-b i dydaktycznej, sporządzony w oparciu o potrzeby i możliwości finansowe wydziału, instytutu, katedry, jednostki międzywydziałowej, a plan zbiorczy – wydział, instytut, katedra, jednostka międzywydziałowa przekazują do Sekcji Zamówień Publicznych, która wraz z członkami komisji przetargowych ustala rodzaj i liczbę przetargów oraz ich terminy.

Komisja przetargowa przekazuje na bieżąco informacje o wszczętych postępowaniach na udzielanie zamówień – dotyczy aparatury typowej, a zainteresowani składają wnioski o wszczęcie postępowania do Sekcji Zamówień Publicznych. Komisja przetargowa przygotowuje projekt specyfikacji przetargowej, która winna zawierać:

- a) plan
 - nazwa urządzenia, aparatu, grupa rodzajowa Cpy (unijny wspólny słownik zamówień)
 - liczba sztuk
 - cena (wartość)
 - termin realizacji (kwartał)
- b) wniosek o wszczęcie postępowania
 - nazwa urządzenia, aparatu
 - niezbędne parametry techniczne
 - cena (wartość) w tym koszty transportu, ubezpieczenia, podatki, uruchomienie
 - źródło finansowania
 - nazwisko i imię osoby wyceniającej

- nazwisko i imię osoby odpowiedzialnej za odbiór i miejsce dostawy

- uzasadnienie zakupu.

Z uzasadnienia zakupu powinno wynikać, czy zamawiany aparat, komputer, kopiarka, aparat fotograficzny itp. zaspokajają minimalne potrzebne parametry techniczne, czy nie jest przewymiarowany (np. głośniki, karty muzyczne, wielkość monitorów, oryginalne oprogramowanie systemowe).

Często zdarza się, że dla jednego wydziału kupowanych jest np. kilka wideoprojektorów o różnych parametrach technicznych i od różnych producentów.

Należy dążyć – w miarę możliwości – do typizacji kupowanych urządzeń, przez co uzyskamy tańszą eksploatację. Szczególną uwagę należy zwrócić na zakupy zagraniczne, ponieważ każdy towar sprowadzany do kraju podlega prawu celnemu, z którego wynika obowiązek terminowego odbioru przesyłek i opłacenia należnych podatków oraz przekazywania sprawozdań INTRASTAT (dotyczy zakupów z UE).

Wszystkie zamówienia zagraniczne muszą być bezwzględnie rejestrowane w Sekcji Aparatury.

II. Odbiór aparatury

Aparatura i urządzenia dostarczane są do laboratoriów i przekazywane przez dostawców osobie wyznaczonej w obecności pracownika Sekcji Aparatury.

Dokument odbioru „OT” powinien zawierać nazwę aparatu, typ, nr fabryczny, rok budowy, podpis osoby materialnie odpowiedzialnej.

Jednocześnie należy nadmienić, że dostarczana aparatura powinna być zgodna ze specyfikacją przetargową lub zamówieniem i nie można odmówić jej przyjęcia, jeżeli nie ma wad technicznych.

III. Ewidencja aparatury

Ewidencję aparatury i urządzeń grupy klasyfikacyjnej środka trwałego 3–8 prowadzi Sekcja Aparatury dla całej uczelni. Każdy aparat posiada swoją dokumentację.

III. Aparatura specjalna

To aparatura zakupiona do wykonania określonych prac badawczych NBS, NBW itp. jest przyjmowana na stan uczelni po zakończeniu prac lub etapów prac. Należy zwrócić uwagę, aby jej zakup był zgodny z wymogami tematu pracy.

IV. Aparatura naukowo-badawcza

Do aparatury n-b zalicza się zestawy urządzeń badawczych, pomiarowych lub laboratoryjnych o małym stopniu uniwersalności i wysokich parametrach technicznych (zazwyczaj wyższych o kilka rzędów dokładności pomiaru w stosunku do typowej aparatury stosowanej dla celów produkcyjnych lub eksploatacyjnych). Do aparatury n-b nie zalicza się sprzętu komputerowego i innych urządzeń niewykorzystywanych bezpośrednio do realizacji prac B+R.

Wykorzystanie aparatury n-b jest często nadzorowane przez kontrole zewnętrzne i raz w roku w terminie do 30 czerwca przez pracowników Sekcji Aparatury.

VI. Naprawy aparatury

Drobne naprawy aparatury wykonują pracownicy techniczni, pozostałe są zlecane. Szczególną uwagę należy zwrócić na przechowywanie kart gwarancyjnych otrzymywanych przy odbiorze aparatury oraz na przestrzeganie warunków gwarancji.

VII. Aparatura zbędna i zużyta

W niektórych laboratoriach znajduje się dość znaczna część aparatury zużytej i przestarzałej. W miarę możliwości w najbliższym czasie należałoby dokonać oceny jej przydatności.

VIII. Wynajem i wypożyczenie aparatury

Aparatura powinna być wykorzystywana w optymalnych warunkach w uczelni zgodnie z jej przeznaczeniem, istnieje jednak możliwość jej wynajmu lub wypożyczenia. Zasady wynajmu i wypożyczenia określone są w zarządzeniu rektora Politechniki Opolskiej.

IX. Sprawozdawczość

Wartość aparatury naukowo-badawczej oraz jej umorzenie i amortyzacja podawane są w rocznych sprawozdaniach PNT-0,1/S o działalności badawczo-rozwojowej w szkołach wyższych, sporządzanych przez Dział Nauki dla potrzeb GUS.

We wszystkich sprawach związanych z gospodarką aparaturą, czyli z doбором aparatury pomiarowej, jej zakupem, ewidencją, naprawami, likwidacją, sprawozdawczością można korzystać z usług Sekcji Aparatury.

Mieczysław Kalinowski

Sesja w opolskim ratuszu

Komisja Inżynierii Budowlanej O/PAN w Katowicach była organizatorem uroczystej sesji naukowej poświęconej Theodorowi Kałuży – wybitnemu fizykowi, który przed 120 laty (9 listopada 1885 r.) urodził się w Opolu. Sesja miała miejsce w środę 23 listopada 2005 r. o godz. 13.00 w sali im. Karola Musioła w opolskim ratuszu.

Profesor Theodor Kałuża wprowadzając pięciowymiarową przestrzeń do rozważań fizycznych wszedł do grona do tych uczonych, którzy zmienili zasadniczo obraz świata.

Na program spotkania złożyło się wystąpienie prof. dr. hab. **Bolesława Grabowskiego** z Uniwersytetu Opolskiego pt. *Światy – widma? W Światowym Roku Fizyki 2005 – śląskimi śladami prekursorów Wielkiej Teorii Wszystkiego (GUTE)*. Prof. dr. hab. **Andrzej Radosz** z Politechniki Wrocławskiej omówił „Naukę widzenia”, a prof. dr. hab. inż. **Jan Kubik** z Politechniki Opolskiej w referacie *Theodor Kałuża – wielki a nieznan fizyk z Opola* przedstawił sylwetkę wybitnego opolanina. Po wystąpieniach referentów wywiązała się ciekawa dyskusja. Warto dodać, że na sesję zapraszał prof. J. Kubik jako przewodniczący Komisji PAN.

kd

Inicjatywy Inkubatora

W ramach projektu „Transfer wiedzy i innowacyjności – organizacja platform tematycznych Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości przy Politechnice Opolskiej” odbyły się spotkania:

- 19 października kierownik **Beta Heimrot** uczestniczyła w konferencji nt. *Pierwsze urodziny Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości*. Spotkanie odbyło się w Traffic Club w Warszawie i stanowiło podsumowanie rocznego działania Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości (15 zrzeszonych AIP z całego kraju), a zarazem zainicjowało II edycję konkursu na biznesplany w ramach AIP. Organizatorem konferencji było Studenckie Forum Business Centre Club (BCC).

- 4 listopada **Łukasz Dymek** brał udział w szkoleniu nt. *Programy pomocowe UE dostępne dla sektora MSP – Działanie 2.3 SPO WKP*. Podczas spotkania zaprezentował krótką informację nt. działań dotyczących realizowanego projektu, jak również przekazał uczestnikom materiały promocyjne AIP.

W ramach projektu „Centrum Zarządzania i Monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji – Zarządzanie Innowacjami w ramach Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego” odbyły się spotkania:

- z przedstawicielami Stowarzyszenia Promocji Przedsiębiorczości w Opolu. Rozmowy były prowadzone z **Gerardem Mateją**;

- z wiceprezesem Opolskiej Izby Gospodarczej **Henrykiem Galwoziem**;

- z członkami Powiatowych Centrów Informacji Europejskiej, gdzie przedstawiona została wizja stworzenia „Sieci Centrum” o zasięgu ogólnowojewódzkim, opartym na strukturze powiatowej. Jednostkami

AKADEMICKI INKUBATOR PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

zaangażowanymi w tworzenie sieci miałyby stać się starostwa powiatowe w postaci PCIEG. Konsekwencją spotkania będzie podjęcie starań o włączenie Politechniki Opolskiej w roli partnerów do porozumień powołujących PCIEG;

- z **Rolandem Kuligiem** z Izby Gospodarczej „Śląsk”;

- z **Arnoldem Czechem** z Fundacji Rozwoju Śląska.

Wszystkie instytucje zadeklarowały chęć współpracy oraz gotowość przystąpienia, zrzeszonych w ramach tych instytucji podmiotów gospodarczych, do projektu.

W dniach 27–28 października w Poznaniu odbyła się konferencja pt.: *Innowacyjna Wielkopolska bliżej innowacyjnej Europy – Działanie 2.6 ZPORR*.

W konferencji uczestniczyli pracownicy dwóch zespołów projektowych: **Piotr Białek, Katarzyna Brandys, Ewa Raida**.

Celem konferencji było podsumowanie dotychczasowego okresu wdrażania Działania 2.6 ZPORR, określenie kierunków dalszych działań, których celem jest właściwe zrozumienie i wspieranie innowacji oraz wymiana doświadczeń zebranych w trakcie realizacji projektów w ramach Działania 2.6 ZPORR.

Zespół projektowy Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości zorganizował z Wydziałem Mechanicznym Politechniki Opolskiej pod patronatem Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego

konferencję pn. *Energetyczne wykorzystanie biomasy*, która odbyła się w dniu 7 listopada o godzinie 10⁰⁰ w auli Wydziału Budownictwa Politechniki Opolskiej.

Spotkanie było pierwszym z cyklu „Innowacyjność i Transfer Technologii” realizowanych w ramach projektu „Centrum Zarządzania i Monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji – Zarządzanie Innowacjami w ramach Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego”.

Celem konferencji było przybliżenie tematyki alternatywnych źródeł pozyskiwania energii w aspekcie transferu wiedzy i technologii do praktyki gospodarczej. Spotkanie umożliwiło kontakt ośrodków naukowo-badawczych regionu z władzami samorządowymi oraz przedstawicielami przemysłu w regionie.

Innowacyjność i transfer technologii to cykl spotkań przybliżających realizację działań w ramach Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego.

Gości przywitani JM Rektorem Politechniki Opolskiej prof. **Jerzy Skubis**, Członek Zarządu Województwa Opolskiego **Andrzej Kasiura** oraz pomysłodawca spotkania prof. **Roman Ulbrich**. Zainteresowanie tematyką biomasy, jak okazało się podczas konferencji, było bardzo duże, zarówno wśród zaproszonych gości, jak i w gronie studentów.

Joanna Jędrzejczak

ZPORR
Zintegrowany Program
Operacyjny
Rozwoju Regionalnego

Dział Współpracy Międzynarodowej i Programów Unii Europejskiej

Współpraca międzynarodowa Politechniki Opolskiej w świetle europejskich programów badawczych i edukacyjnych

Seminarium 4 listopada 2005 r. zorganizowano z inicjatywy zespołu Działu Współpracy Międzynarodowej i Programów Unii Europejskiej – pod kierunkiem prorektora ds. nauki oraz prorektora ds. studenckich Politechniki Opolskiej. Okazją do spotkania w gronie reprezentantów środowiska akademickiego było – z jednej strony, podsumowanie pięcioletniego udziału uczelni w programie Socrates/Erasmus i stojące zadania w szóstym roku uczestnictwa, nowy projekt praktyk w ramach Leonardo da Vinci, przystąpienie do innych programów, spojrzenie na realizację założeń Procesu Bolońskiego – zaś z drugiej strony, realne możliwości podjęcia nowych wyzwań w „Programie Zintegrowanym 2007-2013.”

Szczególną uwagę poświęcono wymianie studentów i nauczycieli w programie Erasmus, organizacji wymiany – wyjazdy i przyjazdy, a także promocji projektów wielostronnych ze szczególnym opisem projektu TREE – w ramach Sieci Tematycznych – realizowanych w partnerstwie uczelni europejskich.

System planowania i utrzymywanie zrównoważonej proporcji pomiędzy planem a faktyczną liczbą wyjazdów studenckich od roku akademickiego 2000/01 umożliwiło uzyskanie systematycznego wzrostu funduszu stypendialnego Erasmusa w latach następnych. Na wysokość stypendiów w roku 2005/06 miała wpływ realizacja wyjazdów w roku akademickim 2003/04 – i tak, korzystny w tym względzie rok 2004/05 będzie rzutował na wysokość stypendiów w roku akademickim 2006/07. Rosnąca liczba uczelni partnerskich w poszczególnych

latach i systematyczne pogłębianie kontaktów zagranicznych umożliwiają wysłanie ponad 100-osobowej grupy studentów, ze wszystkich kierunków studiów, do 31 uczelni zagranicznych.

Jednak liczba kandydatów zgłaszanych do programu utrzymuje się od dwóch lat na poziomie 80 osób. Przyczyny ograniczonego zainteresowania wyjazdami, a szczególnie brak równowagi w przyjmowaniu studentów zagranicznych były tematem dyskusji.

Jakie są więc czynniki, decydujące o proporcjonalnej wymianie studentów? Przyjmuje się, że minimalna proporcja powinna być jak 3:1 (na trzech studentów wyjeżdżających, co najmniej jeden przyjeżdżający). Oczywiście, zasada ekwiwalencji w programie polega na tym, iż liczba wyjazdów powinna być równa liczbie przyjazdów w danym roku akademickim. U nas w najbardziej dotąd korzystnym roku 2004/2005 ta proporcja była jak 4:1. Najważniejszą sprawą i koniecznością jest coroczne przedstawienie przez wydziały oferty kształcenia (łącznie z sylabusami), którą na przełomie stycznia/lutego jesteśmy zobowiązani wysłać do uczelni partnerskich – tylko na tak organizowanej wymianie informacji i przesyłaniu rzetelnej oferty kształcenia w językach obcych będziemy mogli oczekiwać adekwatnej liczby przyjazdów.

Wyjazdy kadry dydaktycznej w tym samym czasie (pięciu lat) wykazują znaczne rozbieżności pomiędzy planowaniem a rzeczywistymi wyjazdami. Rozbieżności te wynikają z nadmiernych rezygnacji – dość niekorzystnym okresem był rok akademicki 2002/03. W roku

Education and Culture

Socrates
Erasmus

2004/05 zaczął się okres stabilnego wzrostu. W roku akademickim 2005/06 jest 20 zgłoszeń na 16 grantów (mamy nadzieję, że uda się to zrealizować) jak również można dodać, że realizacja wyjazdów w roku 2004/05 dobrze wpłynie na poziom grantu TM w roku 2006/07.

Uczestnictwo w programie podlega wnikliwej analizie i ocenie, prowadzonej zarówno przez Agencję Narodową Sokrates, jak i Komisję Europejską. Dla przykładu, podano miejsce naszej uczelni w rankingu ogólnopolskim – i tak, pod względem liczby wyjazdów studentów (w roku 2003/04), Politechnika Opolska została sklasyfikowana na 28. miejscu (na 139 uczelni). Rankingi te prowadzone są w różnych obszarach uczestnictwa w programie – odzwierciedlają stopień realizacji wyjazdów, poziom udziału finansowego uczelni ze środków własnych, dofinansowanie równych działań, dynamikę rozwoju współpracy międzynarodowej, udział kadry dydaktycznej w programie. Publikowane są również ankiety studentów, które studenci wypełniają po powrocie z zagranicy.

Aby dobrze prowadzić wymianę nauczycieli, konieczne są precyzyjne porozumienia pomiędzy kadrami dydaktyczną – już nie na poziomie uczelni jako całości, ale na poziomie wydziałów partnerskich. Umowy bilateralne, na podstawie których wyjazdy mogą się odbyć, zawierają kod przedmiotu, nazwiska nauczycieli zgłoszonych do wymiany; umowa jest przejrzysta, inne sprawy regulują przepisy Erasmus i zarządzenie rektora. Jest ściśle określona procedura porozumienia w sprawie zajęć, programu proponowanych wykładów (przewidzianych w danym semestrze w obu uczelniach), samego wyjazdu, powrotu i sprawozdania końcowego.

W dalszej części prezentacji uczestnicy seminarium zostali zapoznani z najbliższymi planami powiększenia liczby uczelni partnerskich, ponieważ nie można pozwolić sobie na pewną stagnację, musimy stale rozwijać kontakty i pogłębiać umowy. Dlatego staramy się o rozszerzenie istniejących umów, jak również pozyskiwanie nowych partnerów. Planuje się rozszerzenie umowy z Uniwersytetem Gent, a z politechniką w Brangaca podpisaną są już umowy obejmujące właściwie wszystkie wydziały PO. Trwają negocjacje m.in. z Uniwersytetem Aalborg w Danii, Instytutem Technologicznym w Sztokholmie oraz Uniwersytetem w Izmirze.

Sporo miejsca poświęcono Projektom Wielostronnym programu Socrates/Erasmus. Dzięki tym projektom uczelnie rozwiązują najbardziej palące problemy kształcenia międzynarodowego poprzez wspólne programy studiów lub kursy intensywne, organizowane w gronie uczelni partnerskich. Obecnie jednostki naszej uczelni mogą uczestniczyć, jako partnerzy, w następujących projektach:

EMLoPA – Zarządzanie w administracji publicznej – CD, partnerstwo: Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji PO – Mykolo Romeo Universitas, Wilno;

SDRMP – Dynamika układów stochastycznych w procesie zarządzania ryzykiem zjawisk naturalnych – IP, partnerstwo: Wydział Budownictwa PO – Università degli Studi di Firenze;

genERation – Praktyczne rozwiązania dla podniesienia charakteru mobilności w programie Erasmus – DISS, partnerstwo: DWMiPUE PO – Węgierska AN, uczelnie z 22 krajów.

Najbardziej prestiżowym projektem jest TREE, realizowanym w ramach Sieci Tematycznych wspólnie przez Wydział Elektrotechniki i Automatyki PO oraz Dział Współpracy Międzynarodowej i Programów UE. Projekt koordynowany jest przez Uniwersytet we Florencji oraz Politechnikę Mediolańską, a wśród partnerów są m.in. instytucje SEFI, CE-SAER oraz 102 uczelnie europejskie.

W prezentacji programu Leonardo da Vinci zaprezentowano projekt bieżący pt. *Europejskie staże zawodowe 2005/2006 – promocja i innowacje w systemie kształcenia politechnicznego*, koordynowany przez DWMiPUE. Przygotowany jest kalendarz wyjazdów, 25.10. odbyło się spotkanie ze studentami, którzy zostali wybrani na wydziałach, a następnie cała grupa będzie uczestniczyć w kilkunastogodzinnym szkoleniu i przygotowywaniu kulturowo-pedagogicznym oraz językowym. Pierwsze wyjazdy na praktykę zagraniczną planuje się już w grudniu bieżącego roku.

Erasmus Mundus 2004–2008 jest programem Unii Europejskiej administrowanym przez Dyрекję Generalną Edukacja i Kultura. Ogólnym celem programu jest poprawa jakości europejskiego szkolnictwa wyższego poprzez wzmocnienie współpracy z krajami trzecimi. Kraje uczestniczące w programie to: 25 państw UE, 3 kraje EEA/EFTA. Główną akcją programu Erasmus Mundus jest realizacja wspólnych europejskich studiów magisterskich przez konsorcję uczelni europejskich. Studia te, otwarte dla absolwentów pierwszego cyklu kształcenia, powinny być wspólnie opracowane przez konsorcjum składające się co najmniej z trzech uczelni, program studiów powinien zakładać ich realizację w co najmniej dwóch uczelniach (ze składu konsorcjum), a nauka powinna być zakończona uzyskaniem wspólnego, podwójnego lub wielokrotnego dyplomu. Realizacja wspólnych studiów II stopnia, dostępna jest dla uczelni mają-

cych uprawnienia do kształcenia na poziomie magisterskim. Wyznacznikiem uprawnienia jest możliwość prowadzenia uzupełniających studiów „mgr” zgodnie z regułami legislacji krajowej.

Program przewiduje 4 Akcje: 1. Europejskie studia magisterskie; 2. Stypendia dla studentów i nauczycieli; 3. Projekty partnerskie (kraje trzecie); 4. Atrakcyjność szkolnictwa wyższego UE

Termin składania wniosków – 30 kwietnia 2006 r. dotyczy Akcji 1 – organizacji studiów magisterskich przez konsorcjum uczelni UE dla kandydatów z krajów „trzecich”, rekrutujących się de facto, z całego świata.

Program studiów musi spełniać standardy kształcenia każdego z krajów reprezentowanych w konsorcjum. Uzgodnione zasady uznawania okresu studiów. Studia powinny być oferowane w co najmniej dwóch językach europejskich uzgodnionych pomiędzy uczelniami. EU studia magisterskie powinny umożliwiać zdobycie od 60 do 120 punktów ECTS czyli trwać od 1 do 2 lat. Roczne dofinansowanie konsorcjum 15.000 euro. Reprezentowane mogą być wszystkie dyscypliny. Studia są otwarte dla studentów krajów trzecich. Komisja planuje, iż będzie to 115 konsorcjów w Europie. Akcja 2 to stypendia dla studentów z krajów trzecich. Studenci aplikują bezpośrednio do konsorcjum. Konsorcja kwalifikują studentów, proponują listę przyjętych i przedkładają KE. Zasady: nie więcej niż 25% studentów z jednego kraju i nie więcej niż 10% z jednej uczelni. Natomiast, każdy badacz/nauczyciel (z kraju 3.) powinien być z innego państwa. Studenci z Azji: Chiny, Indie, Tajlandia, Malezja (Asian Windows) dodatkowo 10 stypendiów w roku.

Na temat Procesu Bolońskiego mówiło się sporo na początku 2005 roku, gdy wydziały PO otrzymały najnowsze materiały informacyjne. Warto jednak podkreślić, że celem Procesu Bolońskiego – międzyrządowego procesu realizowanego w ściślejszej współpracy ze środowiskiem akademickim – nie jest standaryzacja systemów szkolnictwa wyższego w poszczególnych krajach, lecz raczej ich „harmonizacja”

czy też wypracowanie zasad współdziałania z uwzględnieniem różnicowania i autonomii poszczególnych państw i uczelni.

W prezentacji sformułowano zagadnienia, które można ująć w podtytule: „polskie uczelnie wobec wyzwań procesu bolońskiego” – wymierne kryteria europejskiego charakteru uczelni:

- liczba programów i studiów w językach obcych – pełne programy, poszczególne kursy prowadzone w językach angielskim lub francuskim;

- liczba programów prowadzonych wspólnie z uczelniami zagranicznymi tzw. joint degree programmes;

- liczba wyjeżdżających i przyjeżdżających studentów, „obowiązek” pozyskiwania studentów zagranicznych;

- liczba wyjeżdżających i przyjeżdżających wykładowców – obowiązkowa wymiana;

- stosowanie akumulacji punktów, uzyskanie „ECTS Label” oraz „DS Label”

- szeroki udział w projektach pilotujących, związanych z Procesem Bolońskim.

Podstawowym mechanizmem prowadzącym do „czytelności” stopni jest suplement do dyplomu, który zawiera informacje niezbędne do określenia poziomu i charakteru wykształcenia. Studia dwustopniowe: obserwuje się różne podejście do tych studiów – nie zawsze są to studia 3 + 2. Mówi się również o studiach III stopniowych.

System transferu i rozliczania osiągnięć studenta oparty na tym systemie stosowany jest w większości uczelni – jednak wymaga stałego dostosowania do systemu akumulacji. ECTS powinien być jednak widziany z punktu widzenia studenta, a nie oferty uczelni. W styczniu br. przesłaliśmy na wydziały ponad 30 egzemplarzy tych broszur.

Mobilność jest jedną z charakterystycznych cech Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego. Sprzyjają temu specjalne programy finansowane pośrednio lub bezpośrednio przez KE – kilka z nich omówiono podczas seminarium. Realizacja części programu studiów I lub II stopnia w innej uczelni, zwłaszcza za granicą określana jest jako mobilność pozioma (horizontal mobility).

Opcją coraz częściej rozpatrywaną podczas projektowania indywidualnej ścieżki kształcenia staje się forma mobilności pionowej (vertical), oznaczającej zmianę uczelni (wyjazd za granicę) po ukończeniu studiów I stopnia, często połączoną ze zmianą kierunku studiów. Najbardziej rozwiniętą formą mobilności poziomej są wspólne programy nauczania, prowadzenie wspólnych prac dyplomowych, wymiana wykładowców, wspólne dyplomy, kształcenia ponad granicami.

Zapewnienie jakości kształcenia stanowi jeden z filarów Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego. Jest to również jeden z priorytetowych celów, mówiących o zdefiniowaniu zakresu kompetencji, ocenie wewnętrznej i zewnętrznej, wprowadzeniu systemu akredytacji, udziale ekspertów zagranicznych, a także inne formy współpracy międzynarodowej.

Oferta kształcenia ustawicznego musi być dostatecznie zróżnicowana i powinna obejmować studia wieczorowe, zaoczne, podyplomowe, kursy umożliwiające zdobycie certyfikatu, pojedyncze przedmioty. Część tej oferty powinny stanowić programy doskonalenia zawodowego opracowane i prowadzone wspólnie z firmami – podobnie, jak to jest w innych krajach.

Relacje między badaniami naukowymi i kształceniem są od dawna przedmiotem zainteresowania środowiska akademickiego. Były one gł. tematem konferencji zorganizowanej przez EUA w 2003 r. wskazano tam, że: badania naukowe warunkują nowoczesne kształcenie (mają wpływ na treści nauczania); udział studentów w pracach badawczych wyrabia umiejętność samodzielnego stawiania i rozwiązywania problemów, badania naukowe stymulują proces tworzenia społeczeństwa opartego na wiedzy; badania prowadzone na uczelni są gwarancją jej autonomii i wolności akademickiej.

Mimo wewnętrznego zróżnicowania dotyczącego: instytucji kształcących, form kształcenia, charakteru kształcenia, czasu trwania i procesu kształcenia, statusu młodego naukowca, sposobu finansowania – Komisja Europejska oferuje

kariery doktorantów i młodych naukowców w systemie stypendialnym Marii Curie.

Tak więc, najbliższe lata w uczelniach europejskich wypełnione będą najbardziej interesującym programem Erasmus Mundus – do roku 2008, z budżetem 230 mln EUR, a jego przeznaczenie, to wspieranie „europejskich studiów magisterskich”.

Jednak najważniejszym z planowanych na lata 2007-2013 programów jest Program Zintegrowany. Niektóre źródła datują go już na koniec 2006 r. – niewątpliwie nie jest to sytuacja, w której można będzie jedynie oczekiwać na sygnał rozpoczęcia. Proces przystąpienia do nowego programu będzie płynny, poprzedzony weryfikacją istniejącej strategii uczelni oraz nowym wnioskiem projektowym, a także powinnością wypełnienia określonych warunków. Będzie to program bogaty, dosłownie i w przenośni, bowiem zasadniczą zmianą w porównaniu z obecnie realizowanymi programami będzie skala przedsięwzięć – w porównaniu z obecnym poziomem finansowania, planowany jest 4-krotny wzrost nakładów.

Pożądane działania to: wdrożenie II-stopniowej (właściwie III-stopniowej) struktury studiów; zastosowanie systemu akumulacji ECTS, wydawanie suplementu do dyplomu; zwiększanie wymiany studentów i wykładowców, weryfikacja dotychczasowych działań i przedsięwzięć, oferta edukacyjna w językach obcych – zajęcia w językach obcych częścią „normalnych” studiów. Uczestnictwo w gremiach i stowarzyszeniach: EUA, SEFI, EAIE.

Drugą część seminarium, dotyczącą programów badawczych wypełniły kolejne prezentacje: omówienie internetowego portalu dla naukowców „eracareer” zawierającego kopalnię informacji dla środowiska naukowego – czyli osób biorących udział w wymianie międzynarodowej oraz pracujących w międzynarodowych zespołach; prezentacja ostatnich konkursów oraz możliwości udziału w projektach 6. Programu Ramowego UE; omówienie najważniejszych elementów zarządzania projektami w ramach Funduszy Strukturalnych.

Janusz Fijak

Wieści z wydziałów

Biblioteka Główna

Działalność Senackiej Komisji Bibliotecznej w latach 2002–2005

Senacka Komisja Biblioteczna w składzie: przewodniczący – prof. dr hab. inż. **Ewald Macha**, członkowie: prof. dr hab. inż. **Jerzy Jantos** – WM, prof. dr hab. inż. **Barbara Kaszowska** – WEiA, dr **Lesław Tarczyński** – WB, dr **Józef Szymczak** – IMFCH, dr **Włodzimierz Kwieciński** – WZiIP, dr **Bożena Królikowska** – WWFiF, mgr **Krystyna Potoniec** – SJO, dr **Elżbieta Czerwińska**, mgr **Halina Szlejf**, mgr **Małgorzata Wach** – BG, **Beata Krzyżyk** – przedstawiciel studentów spotkała się w kadencji 2002–2005 na 7 posiedzeniach, na których opiniowano:

- plany pracy biblioteki na kolejne lata,
- plan rozwoju Biblioteki Politechniki Opolskiej na lata 2005-2007,
- sprawozdania z działalności biblioteki w kolejnych latach.

Ponadto Rada Biblioteczna poparła następujące starania biblioteki o:

- uzyskanie dodatkowych etatów – decyzją JM Rektora biblioteka zwiększyła od 1 kwietnia 2004 roku zatrudnienie o 1 etat do obsługi Punktu Informacji Normalizacyjnej, drugi od 1 kwietnia 2005 r. do obsługi Biblioteki Wydziału Mechanicznego,
- uzyskanie budynku przy ul. Prószkowskiej na przyszłą siedzibę Biblioteki Głównej,
- zmianę Zarządzenia Rektora dotyczącego gromadzenia publikacji pracowników politechniki – decyzją JM Rektora zmienione rozporządzenie obowiązuje od 1 stycznia 2005 roku,
- kontynuację udziału w konsorcjach SPRINGER, EIFL/EBSCO i ELSEVIER udostępniających elektroniczne bazy danych i czasopisma naukowe,
- udział w konsorcjum PROQUEST w zamian za dostęp do bazy abstraktowej INSPEC,
- remont biblioteki na Wydziale Budownictwa wraz ze zmianą sposobu udostępniania zbiorów na wolny dostęp.

Na wniosek przedstawicieli Rady Bibliotecznej biblioteka organizuje coroczne wystawy publikacji pracowników Politechniki Opolskiej i zwiększa liczbę stanowisk komputerowych w bibliotekach wydziałowych.

W kadencji 2002-2005 Senacka Komisja Biblioteczna opiniowała i wspierała dążenia biblioteki do unowocześnienia i podnoszenia poziomu usług oferowanych czytelnikom oraz pomagała jej w dalszym rozwoju.

* * *

- 12 września br. Biblioteka Główna Politechniki Opolskiej i Uniwersytetu Opolskiego gościła dyrektorów bibliotek naukowych Wrocławia. Goście zapozna-

li się z funkcjonowaniem obu placówek oraz formami współpracy wszystkich bibliotek w Opolu. Ponadto omówiono bieżące problemy wynikające z nowego prawa o szkolnictwie wyższym i rozporządzenia Ministra MEN. Głównie zwrócono uwagę na miejsce biblioteki w szkołach wyższych w świetle ustawy, nowe wymagania kwalifikacyjne dotyczące awansu bibliotekarzy, udział w konsorcjach naukowych, usprawnienia bieżącej pracy bibliotek.

- W dniach 21–23 września br. odbyła się w Szczecinie Ogólnopolska Konferencja nt. *Wzorce współpracy bibliotek naukowych w Polsce*. Celem konferencji było zapoznanie środowiska bibliotekarskiego z istniejącym stanem współpracy między bibliotekami oraz wypracowanie wzorców współpracy międzybibliotecznej w zakresie współpracy ogólnokrajowej, środowiskowej i regionalnej. W konferencji uczestniczyły mgr **Małgorzata Wach** i **Beata Sawko** – pracownice Biblioteki Głównej PO. Małgorzata Wach wygłosiła referat pt. *Znaczenie współpracy międzybibliotecznej dla rozwoju bibliotek na przykładzie środowiskowej współpracy Biblioteki Głównej Politechniki Opolskiej*.

- W dniach od 25 do 27 września br. w Gdańsku odbyła się pod patronatem Komitetu Badań Naukowych czwarta z kolei naukowa konferencja *Infobazy'2005 – bazy danych dla nauki*, w której uczestniczyły dr **Elżbieta Czerwińska** i mgr **Anna Kmiecik**. Podczas obrad prezentowane były bazy rolnicze, medyczne, techniczne, ekonomiczne, artystyczne, biblioteczne oraz narzędzia do tworzenia baz. Elżbieta Czerwińska i Anna Kmiecik zaprezentowały nową bazę tworzoną w naszej bibliotece *Bank informacji o pracach i propozycjach tematów prac dyplomowych tworzonych w Politechnice Opolskiej*.

Opracowała E. Czerwińska

Wydział Budownictwa

Pięćdziesiąta Pierwsza Konferencja Naukowa „Krynica 2005”

Po raz 51, w dniach od 12 do 17 września 2005 roku, odbywała się Konferencja Naukowa Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN i Komitetu Nauki PZITB „Krynica 2005”. Organizatorem jej był Wydział Inżynierii Lądowej i Środowiska Politechniki Gdańskiej, uczelni technicznej obchodzącej w bieżącym roku dwie znamienne rocznice: 100-lecie Politechniki w Gdańsku i 60-lecie Politechniki Gdańskiej.

Tegoroczna konferencja krynicka rozpoczęła drugie pięćdziesięciolecie corocznych prezentacji nowych prac naukowych z zakresu szeroko rozumianego budownictwa. Część problemowa, która rozpoczynała konferencję obejmowała problematykę konstrukcji budowlanych w przemyśle chemicznym. W sesji tej przedstawiono 16

Fot. 1. Otwarcie obrad w sekcji Teoria konstrukcji. Obradom przewodniczą dr hab. inż. K. Wilde, prof. PG i prof. dr hab. inż. T. Chmielewski

referatów zamawianych, 2 referaty sponsorowane oraz 6 referatów przygotowanych na sesję z okazji jubileuszu 60-lecia Instytutu Techniki Budowlanej. Do części ogólnej obejmującej tradycyjnie problemy naukowo-badawcze budownictwa kwalifikacja referatów była dwuetapowa. Pierwszy etap to kwalifikacja przez Komisję Nauki przy oddziałach PZITB, natomiast drugi etap, to recenzje i kwalifikacje przez Komitet Naukowy Konferencji. Na zgłoszonych 101 referatów do 9 sesji tematycznych, Komitet Naukowy zakwalifikował do wydrukowania i wygłoszenia 88 referatów. Wszystkie prace zostały wydane w obszernym 4-tomowym wydawnictwie oraz na płytach CD.

Pracownicy Wydziału Budownictwa Politechniki Opolskiej wnieśli znaczący wkład do tegorocznej konferencji krynickiej. Profesor **Jan Kubik** był członkiem Komitetu Naukowego, natomiast profesorowie: **Tadeusz Chmielewski** (fot. 1), **Roman Jankowiak** i Jan Kubik przewodniczyli sesjom ogólnym odpowiednio z: teorii konstrukcji, konstrukcji metalowych i fizyki budowli. Wyrazem aktywności pracowników Wydziału Budownictwa PO była także liczba wygłoszonych referatów. W liczbie 88 zakwalifikowanych przez Komitet Naukowy do wygłoszenia referatów, 6 referatów wygłoszili:

Fot. 2. Dr inż. W. Baran w trakcie wygłaszania referatu

- na sesji Teoria konstrukcji: prof. dr hab. inż. Jan Kubik i dr inż. **Zbigniew Perkowski** referat pt. *Szacowanie uszkodzeń w ciele kruchym na podstawie zmian odkształceń termicznych*, prof. dr inż. **Peter Breuer**, prof. dr hab. inż. Tadeusz Chmielewski, dr inż. **Piotr Górski**, dr inż. **Eduard Konopka**, dr inż. **Lesław Tarczyński** referat pt. *Long and short periodic displacement measurements of structures under temperature and wind*, a dr inż. **Wiesław Baran** (fot. 2) referat pt. *Nieliniowe związki geometryczne dla powłok*,

- na sesji Konstrukcje metalowe mgr inż. **Urszula Karasińska**, prof. dr inż. Roman Jankowiak, dr hab. inż. **Jan Żmuda** – prof. PO referat pt. *Analiza zwiecznienia monosymetrycznych belek dwuteowych ze stężeniami ciągłymi*,

- na sesji Budownictwo ogólne dr inż. Lesław Tarczyński referat pt. *Temperatura w przestrzeni wentylowanej przemysłowego komina wieloprzewodowego na podstawie obserwacji długookresowej*,

- na sesji Konstrukcje betonowe dr inż. **Bronisław Jędraszak** referat pt. *Wykorzystanie modelu pręta warstwowego w statyce konstrukcji żelbetowych*.

W zebraniu sekcji Konstrukcje Betonowe KILiW PAN uczestniczył dr inż. **J.M. Giegel**, a w zebraniu sekcji Konstrukcji Metalowych KILiW PAN profesorowie: R. Jankowiak i **W. Skowroński** oraz dr hab. J. Żmuda, prof. PO.

W trakcie trwania konferencji krynickiej odbyło się także zebranie sprawozdawczo-wyborcze członków Komitetu Nauki PZITB. Przewodniczącym na 4-letnią kadencję został wybrany prof. dr inż. **Andrzej Ajdukiewicz**, natomiast na wiceprzewodniczącego wybrano prof. dr hab. inż. Wojciecha Skowrońskiego.

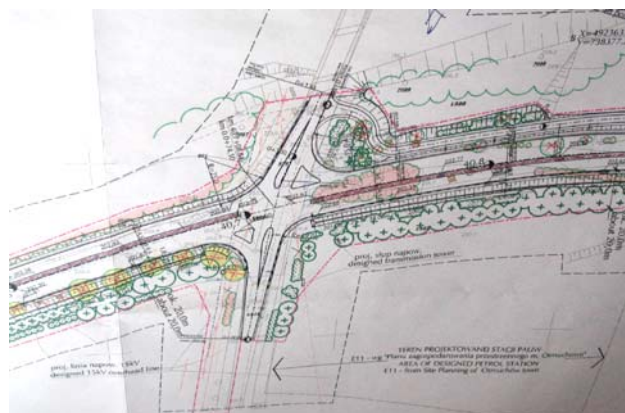
Ponadto w czasie konferencji odbyło się zebranie Grupy Programowej Sekretariatu Komitetu Technicznego ISO/TC98, w którym uczestniczyli profesorowie: T. Chmielewski i R. Jankowiak.

Anna Rawska-Skotniczny

Na obwodnicy Otmuchowa

Pod koniec letniego semestru, w ubiegłym roku akademickim, studenci III roku Wydziału Budownictwa Politechniki Opolskiej zostali zaproszeni przez głównego wykonawcę inwestycji na budowę obwodnicy

Fot. 1. Fragment projektu drogowego (realizowanej obwodnicy)

Fot. 2. Kierownik budowy opowiada o pracach drogowych

Otmuchowa. Lekcja w terenie zrealizowana została w ramach zajęć dydaktycznych z przedmiotu budownictwo komunikacyjne, prowadzonych pod kierunkiem dr inż. **Beaty Stankiewicz**. Studenci zapoznali się z parukilometrową inwestycją drogowo-mostową, a o jej specyfice, technologii robót, rozwiązaniach konstrukcyjnych opowiadał kierownik budowy mgr inż. **J. Serafin**. Na początek przyszli inżynierowie uzyskali wgląd do dokumentacji technicznej, na podstawie której poznali zakres prowadzonych prac (fot. 1).

Następnie „metr po metrze” przeszli kolejne odcinki, z których składa się prowadzona inwestycja, analizując: sposób przygotowania terenu pod konstrukcję drogi, rodzaj realizowanego odwodnienia, warunki geotechniczne i hydrologiczne, jakie występują w okolicach Otmuchowa (fot. 2).

Teren należy do trudnych ze względu na warunki gruntowe, co wymusiło szereg dodatkowych robót. Każda obwodnica dużego miasta, czy mniejszej miejscowości jest z założenia sposobem na wyprowadzenie rosnącego wciąż ruchu samochodowego z centralnych partii miast i jest niezbędna z ekologicznego punktu widzenia, w aspekcie walki z hałasem komunikacyjnym czy skażeniem środowiska.

Tereny przyległe do Otmuchowa mają duże walory przyrodnicze; miejmy nadzieję, że inwestycja drogowo-

Fot. 3. Pale wielkich średnic, na których posadowiona zostanie podpora środkowa obiektu mostowego

Fot. 4. Nowoczesne urządzenia do budowy dróg

Fot. 5. Podpory środkowe betonowego obiektu mostowego

mostowa tylko w małym stopniu naruszy spokój przyrody. Na pewno okaże się korzystna dla mieszkańców Otmuchowa i usprawni generalnie połączenia komunikacyjne nie tylko najbliższych okolic.

W ramach budowanej obwodnicy powstają dwa obiekty mostowe. Studenci mieli więc okazję zobaczyć różnorodny zakres prac związanych ze wznoszeniem tych budowli.

Podpory współczesnych mostów bardzo często są posadawiane na palach wielkich średnic (fot. 3), a technologia ich wykonania, wykorzystywany do tego sprzęt itd., bardzo dynamicznie rozwinęły się w Polsce na przełomie wieków. Lata 90. XX wieku dały niesłychanym impuls w rozwoju polskiego mostownictwa, które powszechnie wykorzystuje nowoczesne technologie podnoszące trwałość eksploatacyjną obiektów, pozwalające na realizację ciekawych rozwiązań konstrukcyjnych, usprawniających czas wznoszenia budowli.

W drogownictwie również wykorzystuje się coraz powszechniej technicznie zaawansowany sprzęt, posiadający komputerowe sterowanie, klimatyzację w kabinach sterowniczych itd. (fot. 4).

Największe zainteresowanie uczestników wycieczki wzbudził obiekt mostowy o konstrukcji betonowej, o dźwigarach głównych realizowanych w technologii betonu sprężonego (fot. 5, 6). Najdłuższe przęsła tego obiektu mają rozpiętość teoretyczną około 34 m. Stu-

Fot. 6. Szeroki zakres prac mostowych realizowanych wiosną 2005 roku

denci zapoznali się ze sposobem wykonania pręseł tej budowli: dźwigarów głównych i płyty pomostowej, obejrzeni system rusztowań. Analizowali szczegółowo etapy wznoszenia tego typu konstrukcji mostowej.

Studenci, którzy uczestniczyli w tej edukacyjnej wyprawie, zrealizowali już dwa semestry przedmiotu *budownictwo komunikacyjne*. Wykonali ćwiczenia projektowe dotyczące tymczasowego obiektu mostowego i odwodnienia dróg.

Wycieczka bardzo wzbogaciła proces dydaktyczny przedmiotu, który omawia zagadnienia związane z różnymi konstrukcjami inżynierskimi projektowanymi i wykonywanymi w ramach dróg kołowych czy kolejowych.

Współczesne światowe budownictwo komunikacyjne rozwija się w sposób zachwycający, w rodzimych warunkach brak nam zadowalającego tempa w budowie autostrad, jednakże cieszą nowe inwestycje dużych mostów, a Polsce potrzebna jest dobrze wykształcona kadra drogowców i mostowców. Może obecni studenci, którzy wykazali duże zainteresowanie omawianą problematyką poprowadzą w przyszłości ważne inwestycje komunikacyjne, czego im osobiście życzę.

dr inż. Beata Stankiewicz
Zakład Dróg i Mostów

P.S. W bieżącym roku akademickim, pod koniec rozpoczętego semestru, planowane jest jednodniowe seminarium na naszym Wydziale Budownictwa, z udziałem generalnego wykonawcy opisywanej inwestycji.

Wydział Elektrotechniki i Automatyki

Na przełomie sierpnia i września br. obradowała w Międzyzdrojach międzynarodowa konferencja naukowa – 11th. IEEE International Conference on Methods and Models in Automation and Robotics MMAR'2005. Stanowi ona spotkanie naukowców z całego świata, a jej organizatorem jest Instytut Automatyki Przemysłowej Politechniki Szczecińskiej. W konferencji

uczestniczyło 9 pracowników Wydziału Elektrotechniki i Automatyki, którzy wygłosili następujące referaty:

1. Bartecki K., Rojek R.: *Instantaneous Linearization of Neural Network Model in Adaptive Control of Heat Exchange Process. 11 th IEEE International Conference on Methods and Models in Automation and Robotics,*

2. Bialic G., Błachuta M. J.: *Models for Performance Assessment of PID Control Loops,*

3. Korniak J., Rojek R.: *A Fuzzy Logic Approach to Power Control of a Passenger Car,*

4. Latawiec K., Stanisławski R., Stanisławski W., Oliveira G. H. C.: *Modeling of a Boiler Proper by Means of Multivariable Orthonormal Basis Functions,*

5. Latawiec K., Hunek W., Łukaniszyn M.: *New Optimal Solvers of MVC – Related Linear Matrix Polynomial Equations,*

6. Latawiec K., Hunek W., Adamek B.: *A New Uniform Solution of the Minimum Variance Control Problem for Discrete – Time and Continuous-Time LTI MIMO Systems.*

Warto nadmienić, że jedną z sesji na konferencji prowadził prof. Krzysztof Latawiec.

* * *

Pracownicy Instytutu Automatyki i Informatyki z Wydziału Elektrotechniki i Automatyki uczestniczyli w prestiżowej XV Krajowej Konferencji Automatyki odbywającej się w Warszawie (27–30 czerwca 2005). Organizatorem były: Komitet Automatyki i Robotyki Polskiej Akademii Nauk oraz Instytut Badań Systemowych PAN. Konferencja stanowi największe forum dyskusyjne obejmujące tematykę ogólnej teorii sterowania i teorii systemów, zagadnienia techniki sterowania i techniki systemów, robotyki, sztucznej inteligencji i jej zastosowań, sterowania kompleksami operacji, komputerowych systemów sterowania oraz zastosowań automatyki i techniki systemów. Tematyka ta odpowiada aktualnym tendencjom rozwojowym dyscypliny automatyka i robotyka, wg których automatyka rozumiana jest w szerokim tego słowa znaczeniu, obejmującym również pokrewne zagadnienia informatyki, teorii i techniki systemów oraz zastosowania nietechniczne.

Pracownicy Instytutu Automatyki i Informatyki przedstawili łącznie 6 referatów, które zostały opublikowane w materiałach konferencji:

1. K. Latawiec, W. Hunek: *Inwersje macierzy wielomianowych a sterowanie minimalnowariancyjne, XV Krajowa Konferencja Automatyki KKA'05, Warszawa 27–30 czerwca 2005 r., t. 1, str. 309–314*

2. R. Stanisławski, K. Latawiec: *Rekursywna identyfikacja obiektów wielowymiarowych z wykorzystaniem funkcji bazy ortonormalnej, j.w., t. 1 str. 369*

3. K. Bartecki, R. Rojek: *Neuronowo-adaptacyjne sterowanie procesem wymiany ciepła, j.w., t. III, str.187–192*

4. J. Korniak, R. Rojek: *Aspekt energetyczny sterowania rozmytego samochodowym układem napędowym, j.w., t. III, str. 279–284*

5. K. Grandek, A. Gacek: *UML-owy model systemu nadzorowania transmisji danych przez sterownik, t. I, str. 381–385*

6. G. Bialic, M. Błachuta: *Zastosowanie modelu inercyjnego z opóźnieniem do oceny jakości tłumienia zakłóceń sto-*

chastycznych w układach z regulatorami dyskretnymi PJD, jw., t.II, str. 47–52

7. W. Stanisławski, M. Rydel: *Modele hierarchiczne złożonych obiektów sterowania*, jw., t. I, str. 149–154.

* * *

Na Wydziale Elektrycznym w Politechnice Poznańskiej odbyło się w dniu 19.05.2005 r. posiedzenie Sekcji ds. Kształcenia Komitetu Automatyki i Robotyki Polskiej Akademii Nauk, którego współorganizatorem był Instytut Automatyki i Inżynierii Informatycznej Politechniki Poznańskiej. Uczestniczyli w nim prof. **Ryszard Rojek**, który jest członkiem Sekcji oraz prof. **Włodzimierz Stanisławski** – prodziekan ds. studenckich na Wydziale Elektrotechniki i Automatyki.

Tematyka posiedzenia obejmowała zagadnienia diagnozy i monitoringu procesu kształcenia na kierunku *automatyka i robotyka* w akademickich ośrodkach kraju. Obrady prowadził przewodniczący Sekcji ds. Kształcenia Komitetu Automatyki i Robotyki PAN prof. **Tadeusz Puchalka**, a referaty wygłosili:

– prof. dr hab. inż. Wojciech Miłkowski: *Proces kształcenia w dziedzinach automatyki i robotyki w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie; stan obecny, kierunki ewolucji*

– prof. dr hab. inż. Jerzy Kurek: *Proces kształcenia w dziedzinach automatyki i robotyki na Wydziale Mechatroniki Politechniki Warszawskiej; stan obecny, kierunki ewolucji*

– prof. dr hab. inż. Piotr Tatjewski: *Proces kształcenia w dziedzinach automatyki i robotyki na Wydziale Elektroniki i Techniki Informacyjnych w Politechnice Warszawskiej*

– prof. dr hab. inż. Andrzej Kasiński, prof. dr hab. inż. Karol Rumiński: *Proces kształcenia na kierunku automatyka i robotyka w Politechnice Poznańskiej*

W czasie dyskusji miała miejsce wymiana doświadczeń w sferze kształcenia w dziedzinie automatyki i robotyki, w różnych ośrodkach akademickich kraju oraz zdiagnozowanie aktualnego stanu tego procesu. Waga i aktualność tematyki obrad była bardzo duża zważywszy, że aktualnie trwają prace nad nowymi standardami nauczania dla wszystkich kierunków studiów.

Opracował prof. Ryszard Rojek

• Prof. **Ryszard Rojek** został powołany na członka Zespołu Oceniającego Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych dla kierunku informatyka na nową edycję. Skład zespołu jest następujący:

1. prof. dr hab. inż. **Bohdan Macukow** – Politechnika Warszawska – sekretarz,

2. prof. dr hab. inż. **Zdzisław Drzymciński** – Akademia Techniczno-Rolnicza w Bydgoszczy,

3. prof. dr hab. inż. **Józef Korbicz** – Uniwersytet Zielonogórski,

4. prof. dr hab. inż. **Ryszard Rojek** – Politechnika Opolska.

Prof. **Zdzisława Kabzę** ponownie wybrano na przewodniczącego Rady Naukowej Instytutu Komputerowych Systemów Automatyki i Pomiarów we Wrocławiu. Wybory odbyły się 5 października i obejmować będą 4-letnią kadencję Rady Naukowej Instytutu.

• W dniach 13–14 października w Jarnołtówku odbyły się I Warsztaty Naukowe „Rational Energy Consumption”, w których uczestniczyli przedstawiciele Politechniki Opolskiej oraz Uniwersytetu Technicznego w Ostrawie. Sesji plenarnej przewodniczyli profesorowie **Włodzimierz Stanisławski** oraz **Pavel Santarius**. Zbiór 16 artykułów opublikowało Wydawnictwo Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych „Energetyka i Środowisko” Warszawa, Opole, Ostrava 2005.

Warsztaty zapoczątkowały cykl spotkań związanych z Programem Inicjatywy Wspólnotowej INTERREG IIIA. W ramach projektu pt. „Współpraca Politechniki Opolskiej i Technicznego Uniwersytetu w Ostrawie w zakresie racjonalnego wykorzystania energii” powstały zespoły badawcze, których prace obejmują: jakość energii elektrycznej, monitoring zużycia mediów, audyty energetyczne, diagnostykę eksploatacyjną urządzeń energetycznych i wdrażanie systemów GIS. Projekt zakłada wspólne bądź równoległe badania na obu partnerskich uczelniach.

Spotkania robocze, seminaria oraz – zaplanowana na maj 2006 r. – *Międzynarodowa Konferencja X „Forum Energetyków”* pozwoli na wymianę myśli naukowej oraz prezentację wyników prowadzonych prac przedstawicielom przemysłu energetycznego i samorządów lokalnych. Projekt stwarza możliwość wzajemnej współpracy w obszarze dydaktyki (wymiana studentów, doktorantów, staże doktoranckie lub habilitacyjne, gościnne wykłady) na współpracujących uczelniach.

mgr Izabela Carewicz

Wydział Mechaniczny

Pierwsza Europejska Letnia Szkoła Zmęczenia i Mechaniki Pękania, Zakopane 19–26.06.2005

Jednym z licznych przedsięwzięć Centrum Doskonałości CESTI było zorganizowanie przez pracowników Katedry Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn Politechniki Opolskiej Letniej Szkoły Zmęczenia i Mechaniki Pękania w czerwcu 2005 roku. Wiele miesięcy przed

Jedno ze spotkań uczestników Pierwszej Europejskiej Letniej Szkoły Zmęczenia i Mechaniki Pękania

tym terminem zostały wysłane zaproszenia do znanych i uznawanych za wysokie kompetencje w międzynarodowym środowisku naukowym, profesorów z propozycją przygotowania i wygłoszenia wykładów. Z małymi wyjątkami większość profesorów odpowiedziała pozytywnie, mimo że w zaproszeniach zadeklarowano pokrycie tylko kosztów pobytu w Zakopanem, bez honorariów za opracowanie i wygłoszenie wykładów oraz bez refundacji kosztów podróży.

Przy kompletowaniu składu wykładowców zrodziła się propozycja, aby Pierwszą Europejską Letnią Szkołą Zmęczenia i Mechaniki Pękania połączyć z Dziewiątą Polsko-Ukraińsko-Niemiecką Letnią Szkołą Mechaniki Pękania, która ma już swoją tradycję sięgającą lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku. W okresie od 1995 do 2004 roku osiem Letnich Szkół Mechaniki Pękania zostało zorganizowanych z inicjatywy prof. **V.V. Panasyuka** z Karpenko Physico-Mechanical Institute, National Academy of Sciences of Ukraine, Lviv, prof. **W. Kaspzaka** z Politechniki Wrocławskiej, prof. **S. Sähna** z Technical University of Dresden i w ostatnich latach również przy udziale współautora tego artykułu.

Poprzednie szkoły skupiały się na następujących tematach:

1. Szklarska Poręba (Poland, 1995) – Mathematical Basis of Fracture Mechanics,
2. Szklarska Poręba (Poland, 1996) – Dynamic Aspects of Fracture Mechanics,
3. Szklarska Poręba (Poland, 1997) – Corrosive Environment Influence Aspects in Fracture Mechanics,
4. Lviv (Ukraine, 1998) – Methods for Experimental Study of the Material Crack Growth Resistance Characteristics,
5. Zlate Hory (Czech Republic, 1999) – Nondestructive Methods in Fracture Mechanics and Fatigue of Materials,
6. Dresden (Germany, 2000) – Initiation and Behavior of Small Crack under Cyclic Loading,
7. Pokrzywna (Poland, 2001) – Current Research on Fatigue and Fracture (szkoła zorganizowana przez Katedrę Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn Politechniki Opolskiej),
8. Lviv (Ukraine, 2004) – Fracture Mechanics and Structural Integrity.

Ponieważ niezależnie osiem Międzynarodowych Letnich Szkół Mechaniki Pękania zostało zorganizowanych w Południowo-Wschodniej Europie z inicjatywy prof. **S. Sedmaka** z Military Technical Institute in Belgrade, Yugoslavia (ostatnia odbyła się w Belgradzie w 2003 r.), zaproponowaliśmy połączenie tej szkoły z naszą inicjatywą. Propozycja ta jednak nie została przyjęta.

Ostatecznie więc w pierwszym, szeroko rozpowszechnionym komunikacie (między innymi wśród uczestników międzynarodowych konferencji w Turynie i Berlinie), pojawiło się zaproszenie do udziału w The First European Summer School of Fatigue and Fracture (ESSFF1) and The Ninth Polish-Ukrainian-German Summer School of Fracture Mechanics (SSFM9) on New Results in Fatigue and Fracture do malowniczo położonego, ekskluzywnego hotelu Mercure Kasprowy w Zakopanem.

Dla nadania wysokiej, międzynarodowej rangi ESSFF1, wystąpiliśmy z prośbą do prof. **Alberta Carpinteri**, prezydenta European Structural Integrity Society (ESIS) z siedzibą w Turynie (Włochy) o wyrażenie zgody na włączenie naszej szkoły do cyklu spotkań naukowych, które odbywają się pod auspicjami tej organizacji. Otrzymaliśmy zgodę i życzliwe poparcie dla naszych wysiłków, co jednocześnie zalicza się do przedsięwzięć realizowanych w ramach jednego z komitetów technicznych ESIS, TC 3.1 Sub Committee „Multiaxial Fatigue”, któremu przewodniczymy.

Zgodnie z wnioskiem projektowym grantu CESTI na współorganizatora ESSFF1 zaproszono Polskie Towarzystwo Mechaniki Teoretycznej i Stosowanej z siedzibą w Warszawie.

Z myślą o przyszłych uczestnikach ESSFF1 na kilkanaście miesięcy wcześniej opracowano i wysłano w kwietniu 2004 roku do Brukseli wnioski grantowe na konkurs INTAS – Summer School Support (INTAS – International Association for the promotion of co-operation with scientists from the New Independent States of the former Soviet Union) w celu pozyskania środków finansowych na pokrycie kosztów podróży i pobytu w Zakopanem młodych naukowców z państw byłego Związku Radzieckiego. Nasz wniosek, w warunkach silnej międzynarodowej konkurencji, został pozytywnie oceniony, zakwalifikowany do finansowania i otrzymaliśmy dotację na zaproszenie i wyłonienie w drodze konkursu 20 uczestników (poniżej 35 lat) z następujących państw NIS: Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Kazachstan, Kirgizja, Mołdawia, Rosja, Tadżykistan, Turkmenistan, Ukraina i Uzbekistan. W ESSFF1 wzięło udział 19 osób z NIS – jedna z zakwalifikowanych osób z przyszłych losowych nie przybyła do Zakopanego.

W szkole brało udział 63 uczestników z wielu europejskich krajów i państw byłego Związku Radzieckiego, w tym 26 wybitnych wykładowców z Polski, Niemiec, Włoch, Litwy, Rosji, Ukrainy i Wielkiej Brytanii. Wygłoszonych zostało 31 wykładów, które opublikowano w dwóch tomach Zeszytów Naukowych Politechniki Opolskiej z serii *mechanika*. Słuchaczami Letniej Szkoły byli głównie doktoranci, dla których zdobyte wiadomości stanowiły cenne wskazówki do realizacji prac doktorskich oraz naukowcy z licznych uniwersytetów, instytutów, a także inżynierowie pracujący w przemyśle.

Celem spotkania było zaprezentowanie nowych osiągnięć w zakresie zmęczenia i mechaniki pękania materiałów konstrukcyjnych w warunkach obciążeń losowych oraz nawiązanie współpracy z ośrodkami naukowymi z Europy. Wykładowcy przedstawili liczne wyniki badań eksperymentalnych, obliczeń numerycznych także teoretycznych rozważań wzbudzając duże zainteresowanie słuchaczy, przejawiające się wieloma dyskusjami zarówno bezpośrednio po prezentacji, jak i w kuluarach. Niektórzy z doktorantów zaprezentowali rezultaty własnych badań i mieli okazję usłyszeć na ich temat opinie profesorów. W ramach Letniej Szkoły odbyła się także wystawa wytrzymałościowych maszyn skonstruowanych w Katedrze Mechaniki i Podstaw Konstrukcji Maszyn Politechniki Opolskiej, a wykorzystywanych do badań zmęczeniowych w dwuosioowych

stanach naprężenia w warunkach cyklicznych, zmiennoamplitudowych, losowych, proporcjonalnych i nieproporcjonalnych obciążań.

Na zakończenie szkoły wręczono słuchaczom certyfikaty ukończenia ESSFF1 i SSFM9.

Organizatorzy zadbali również o atrakcje turystyczne. Wszyscy uczestnicy zwiedzili centrum Zakopanego oraz podhalańską wioskę Dębno z zabytkowym XV-wiecznym drewnianym kościołem, a także wzięli udział w dwugodzinnym spływie Dunajcem przez terytorium przepięknego Pienińskiego Parku Narodowego.

Wiele fragmentów z przebiegu Letniej Szkoły zostało zarejestrowanych kamerą wideo i utrwalonych na płycie DVD, która dla każdego uczestnika będzie zapewne miłą pamiątką z pobytu w tym naukowym spotkaniu.

Panująca podczas Letniej Szkoły Zmęczenia i Mechaniki Pękania serdeczna atmosfera sprawiła, że zarówno wykładowcy, jak i słuchacze przysłali liczne podziękowania za sprawną organizację, wybór miejsca, a przede wszystkim za mile spędzony czas i wiedzę, jaką zdobyli w Zakopanem. Daje to powód do zadowolenia i satysfakcji dla członków Komitetu Organizacyjnego, którzy przez wiele miesięcy pracowali w składzie: dr inż. **Adam Niesłony** (sekretarz), prof. dr hab. inż. **Ewald Macha** (przewodniczący), dr inż. **Aleksander Karolczuk**, dr hab. inż. **Tadeusz Łagoda** – prof. PO, mgr inż. **Beata Heimrot**, mgr inż. **Małgorzata Kohut** i mgr **Ewa Helleńska**.

*prof. dr hab. inż. Ewald Macha
mgr inż. Małgorzata Kohut*

Doktoraty na Wydziale Mechanicznym

Na Wydziale Mechanicznym odbyły się kolejne obrony prac doktorskich, podczas których 7 października swoją pracę *Przepływ dwufazowy gaz-ciecz w przestrzeni międzyrurowej wymiennika ciepła* wykonaną pod kierunkiem prof. **Romana Ulbricha** przedstawił mgr inż. **Mariusz Śleziak**. Recenzentami byli prof. **Mieczysław Poniewski** z Politechniki Świętokrzyskiej oraz prof. **Bolesław Dobrowolski**. Jest to pierwszy obroniony doktorat słuchacza studiów doktoranckich prowadzonych na Wydziale Mechanicznym, który otrzymywał stypendium Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Drugi z nowo wypromowanych doktorów to mgr inż. **Mariusz Tańczuk**, który pracę pt.: *Optymalizacja techniczno-ekonomiczna węglowej ciepłowni komunalnej z turbiną gazową* wykonywał pod kierunkiem prof. **Janusza Skorka**, zaś recenzowali ją prof. **Janusz Kotowicz** z Politechniki Śląskiej oraz prof. **Janusz Pospolita**. Praca mgr inż. Mariusza Tańczuka została wyróżniona. Tydzień później, 14 października swoich rozpraw bronił mgr inż. **Krzysztof Trinczek**, który wykonał pod kierunkiem prof. Romana Ulbricha pracę doktorską pt.: *Dobór parametrów pracy urządzenia do zdecentralizowanej produkcji ciepła i energii elektrycznej z biomasy*. Recenzentami byli prof. **Janusz Cieśliński** z Politechniki Gdańskiej oraz prof. **Janusz Skorek** z Politechniki Śląskiej. Jako drugi bronił się mgr inż. **Maciej Masiukiewicz**. Pracę wykonywał pod kierunkiem prof. Romana Ulbricha nt.: *Ocena pracy aparatów z przepływem*

dwufazowym przy użyciu stereoskopii ilościowej. Recenzentami byli prof. **Marek Dziubiński** z Politechniki Łódzkiej oraz prof. **Stanisław Witczak**.

Gratulujemy!

* * *

Dnia 28 października br. uroczyste otwarto Laboratorium informatyki stosowanej – wspólną inicjatywę Katedry Pojazdów Drogowych i Rolniczych oraz Katedry Inżynierii Środowiska. W okolicznościowym spotkaniu obok gospodarzy udział wzięli zaproszeni goście, osoby które istotnie przyczyniły się do sprawniej realizacji przedsięwzięcia. Gospodarze, kierownicy katedr – dr hab. inż. **Jerzy Jantos**, prof. PO i prof. dr hab. inż. **Roman Ulbrich** w krótkich, okolicznościowych wystąpieniach przedstawili kulisy narodzin idei, której materialny wyraz stanowi pierwsze na wydziale wspólne dla dwóch katedr laboratorium. Podkreślono, że tej jakości laboratorium w tak krótkim czasie (ok. 3 miesiące) i z takim wyposażeniem mogło powstać tylko przy połączeniu wysiłków. Zwrócono również uwagę na to, że inicjatywa taka jest sposobem na rozwiązanie trudności lokalowych niektórych jednostek. Krok ten został doceniony zarówno przez władze wydziału, szczególnie w osobie prof. **Leona Troniewskiego**, jak i władze administracyjne uczelni, co znalazło wyraz we wsparciu finansowym i organizacyjnym. Dziekan Wydziału Mechanicznego prof. **Bolesław Dobrowolski**, prof. PO zauważył, że środki, które katedry skierowały na remont i wyposażenie, pochodzą z nagrody rektora, którą wydział otrzymał za uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia doktora habilitowanego. Taki sposób zagospodarowania tych środków uznał za jak najbardziej właściwy i wyraził nadzieję, że otwarte laboratorium znacząco przyczyni się do rozwoju całego wydziału. Kanclerz politechniki **Leon Prucnal** zauważył, iż ostatnio często uczestniczy w takich uroczystościach, a chciałby jeszcze częściej. To laboratorium uznał za jedno z ładniejszych na uczelni i wykonane w dobrym standardzie. Wykonaniem biurek komputerowych zajęli się pracownicy stolarni pod nadzorem kierownika sekcji ds. konserwacji – inż. **Zdzisława Kmiecica**.

Gospodarze symbolicznym kwiatkiem uhonorowali tych wszystkich, którzy wnieśli znaczący wkład w po-

Od lewej: B. Dobrowolski, J. Jantos, R. Ulbrich, J. Pospolita

wstanie nowego laboratorium. W szczególności wyróżnienia otrzymali: dziekan Bolesław Dobrowolski, kanclerz Leon Prucnal, kierownik Działu Technicznego mgr inż. **Teresa Wilhelmi**, kierownik sekcji ds. inwestycji i remontów mgr inż. **Sławomir Papaj**, kierownik Uczelnianego Ośrodka Informatycznego mgr inż. **Jerzy Sajdak**, kierownik administracyjny WM mgr inż. **Marek Bratek**, kierownik sekcji ds. BHP i PPOŻ. mgr **Andrzej Kindler**.

* * *

Zespół pracowników i dyplomantów z naszej uczelni, pod kierownictwem prof. **Włodzimierza Kotowskiego**, podjął się adaptacji nieczynnej hali po firmie Elektromontaż na terenie Elektrowni Blachownia, na przetwórnię odpadowych tworzyw sztucznych na paliwo płynne. Instalacja przetwórcza jest w montażu i zostanie uruchomiona wiosną 2006 roku. Na podkreślenie zasługuje fakt, że na Śląsku jesteśmy jedyną politechniką, która zaangażowała się na tak okazałą skalę w restrukturyzację fabryk w ramach społeczno-gospodarczych przemian w kraju na przestrzeni minionych 15 lat. Gdy ponad 15 lat temu podjęto restrukturyzację gospodarki z centralnie planowanej na wolnorynkową, to oczywistą konsekwencją tych postanowień było likwidowanie przestarzałych, ekonomicznie nieopłacalnych instalacji produkcyjnych w każdej fabryce. Tak też było w Zakładach Chemicznych Blachownia i Elektrowni Blachownia, w których ześlomowano ponad połowę obiektów produkcyjnych i zwolniono okazałą część załogi. Tym katastrofalnym wydarzeniem nikt się nie zainteresował. Wówczas, i to jest unikalne w kraju, w ramach oddolnych inicjatyw podjęto na niespotykaną w kraju skalę restrukturyzację Zakładów Chemicznych. Dziś jest to zupełnie nowoczesny kompleks obiektów przemysłowo-produkcyjnych z wysoce nowoczesnymi i efektywnymi technologiami. Większość nowo zbudowanych jednostek przemysłowo-produkcyjnych wytwarza wysokiej jakości produkty na eksport do czołowych koncernów Unii Europejskiej. Właśnie za te działania prof. Włodzimierz Kotowski, we wrześniu 2005 roku został uhonorowany przez Radę Miasta Kędzierzyna-Koźła medalem Za Zasługi dla Miasta oraz nadano Profesorowi tytuł Honorowego Obywatela Miasta Kędzierzyna-Koźła.

Serdecznie gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

* * *

▪ W dniach 19–21.10.2005r. odbyła się VI Ogólnopolska Konferencja pod hasłem: *Edukacja dla ekorozwoju* w miejscowości Piechowice koło Szklarskiej Poręby. Z Zakładu Techniki Rolniczej i Leśnej w konferencji uczestniczyła dr **Anna Kuczuk**, która zreferowała pracę nt.: *Polska polityka rolna a problem ekorozwoju – charakterystyka wybranych zagadnień*. Organizatorem konferencji była Katedra Zarządzania Jakością i Środowiskiem Jeleniogórskiego Wydziału Gospodarki Regionalnej i Turystyki Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu oraz Europejskie Stowarzyszenie Ekonomistów Środowiska i Zasobów Naturalnych – Oddział Polska.

▪ W dniu 24 października 2005 w auli im. prof. Oswalda Matei odbyło się seminarium dotyczące oddziaływania przedsiębiorstw na środowisko. Seminarium zorganizowane zostało przez Katedrę Techniki Ciepłej i Aparatury Przemysłowej. Uczestnikami seminarium byli przedstawiciele firm województwa opolskiego, studenci oraz pracownicy uczelni. Wśród prelegentów gościliśmy dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Wojewódzkiego w Opolu **Eugenię Zawadzką**, przedstawicielkę Opolskiego Urzędu Marszałkowskiego **Halinę Lasowską-Mlecza**k, przedstawiciela Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska **Zbigniewa Krakowskiego** oraz prezes Opolskiego Klubu Ochrony Środowiska **Danutę Lepucką**. Seminarium było częścią programu edukacyjnego *Moja firma a środowisko* współfinansowanego ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu realizowanego przez Katedrę Techniki Ciepłej i Aparatury Przemysłowej, a skierowanego do przedsiębiorstw z sektora MSP. W ramach programu pracownicy katedry przeprowadzają również ankietę badającą poziom świadomości ekologicznej opolskich przedsiębiorców oraz wykonują bezpłatne przeglądy ekologiczne w firmach. Mamy nadzieję, że działania te wpłyną na poprawę jakości środowiska w naszym regionie.

J. Dembicka

Po raz kolejny Wydział Mechaniczny pożegnał swoich absolwentów, a na uroczystości oprócz władz wydziału, dziekana prof. **Bolesława Dobrowolskiego** i prodziekanów, prof. **Grzegorza Gasiaka**, **Janusza Pospolity** i dr. **Gabriela Filipczaka** obecni byli prorektorzy – ds. studenckich **Jerzy Jantos** i nauki **Marek Tukiendorf**. Absolwentom towarzyszyli członkowie rodzin i przyjaciele. W tym roku uroczystość odbyła się 28 października, tradycyjnie w auli politechniki. Rok akademicki 2004/2005 ukończyło 229 osób, a dokładnie dyplom magistra inżyniera odebrało 49 absolwentów mechaniki i budowy maszyn, 24 osoby ukończyły studia zaoczne inżynierskie na tym kierunku, 110 mgr inżynierów ukończyło *inżynierię środowiska*, studiując systemem dziennym, 7 osób uzyskało dyplom inżyniera po studia dziennych, a 34 ukończyło je z tytułem inżyniera po studiach zaocznych.

Po odebraniu dyplomów ukończenia studiów dziekan Wydziału Mechanicznego wręczył swoim najlepszym absolwentom pamiątkowe medale. Tym razem na ten zaszczyt zasłużyli:

- mgr inż. **Edyta Szepielak** (kierunek *inżynieria środowiska*)
- mgr inż. **Anna Kowol** (kierunek *inżynieria środowiska*)
- mgr inż. **Katarzyna Słonina** (kierunek *inżynieria środowiska*)
- mgr inż. **Anna Błaszak-Gawlik** (kierunek *inżynieria środowiska*)
- mgr inż. **Katarzyna Górecka** (kierunek *inżynieria środowiska*)
- mgr inż. **Grzegorz Buhl** (kierunek *mechanika i budowa maszyn*)

Cała uroczystość miała bardzo podniosły charakter, na co zapewne złożyło się wystąpienie prorektora Jantosy, który okres studiów porównał do wyścigu kolarskiego, podzielonego na etapy i lotne premie – semestry i zaliczenia. Podkreślił, że wykształcenie to najwartościowsza inwestycja w życie człowieka i zakończył życzeniami dalszych sukcesów, przed rozpoczynającym się kolejnym wyścigiem tym razem formuły 1 – jaką jest przyszła praca zawodowa. Dziekan Dobrowolski, poza życzeniami przedstawił obecnym najważniejsze dane dotyczące wydziału i etapy jego powstania. Całość zwieńczyły występy młodych artystów, uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej w Opolu i serdeczne, nieoficjalne już spotkania być może dla wielu już ostatnich w murach uczelni.

kd

* * *

• W dniu 24 lipca odbyło się w Berlinie zebranie założycielskie międzynarodowego gremium opiniodawczego w ramach Centrum Doskonałości TERRA-SOL, które powstało w maju na Politechnice Opolskiej z siedzibą w Katedrze Inżynierii Środowiska. Centrum ma zajmować się badaniami oraz propagowaniem metod i technologii oszczędzania energii w zakresie innowacyjnych materiałów budowlanych, budowy i eksploatacji domów o niskim zapotrzebowaniu na energię. W chwili obecnej do Centrum TERRA-SOL zgłosili akces: prof. dr hab. **Stefania Grzeszczyk** wraz z Katedrą Inżynierii Materiałów Budowlanych oraz prof. dr hab. inż. **Zdzisław Kabza** z Instytutem Elektrowni i Systemów Pomiarowych. Uczestnikami przedsięwzięcia są też przedstawiciele kilku ośrodków naukowych w Polsce: Politechniki Śląskiej w Gliwicach, Politechniki Krakowskiej, Zakładu PAN w Krakowie, Politechniki Szczecińskiej.

Jest duża szansa na postawienie na terenie Politechniki Opolskiej demonstracyjnego obiektu – domu pasywnego, w pełni opomiarowanego, pełniącego równocześnie funkcję siedziby Centrum TERRA-SOL oraz pomieszczeń laboratoryjnych dla Katedry Inżynierii Środowiska.

• W dniach 1–3 sierpnia prof. **Roman Ulbrich** brał udział w Sommerakademie Umweltschutz 2005, organizowanej przez prof. **H.G. Hohneckera** z Fachhochschule für Technik w Stuttgarcie. Podczas wykładu i zajęć seminaryjnych odbywających się w ramach programu Socrates/Erasmus przedstawił problematykę ochrony środowiska w Polsce, a w szczególności zagadnienia oszczędzania energii i wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Podjęto obiecujące rozmowy z firmą HUBER (Berching) w zakresie realizacji praktyk studenckich oraz staży naukowych dla doktorantów, łącznie z możliwością wsparcia finansowego badań prowadzonych w ramach pracy doktorskiej w uzgodnionym zakresie tematycznym.

• Zaś we wrześniu (26–30) prof. Roman Ulbrich wziął udział w zajęciach studentów z FH Stuttgart organizowanych przez Akademię Europejską, która mieści się w Bolano (Włochy). Organizacją zajął się również prof. H.G. Hohnecker. W czasie wykładu i zajęć

seminaryjnych odbywających się w ramach programu Socrates/Erasmus przedstawił problematykę ochrony środowiska w Polsce, a w szczególności zagadnienia oszczędzania energii w sektorze komunalnym. Podjęto obiecujące rozmowy, które powinny w przyszłości doprowadzić do udziału także studentów z Opola.

• Latem Katedra Inżynierii Środowiska wzbogaciła się o układ oświetlenia, tzw. nóż laserowy, umożliwiający wykonywanie fotografii w miejscach dotychczas niedostępnych. Umożliwi to znaczne poszerzenie dotychczas prowadzonych badań w zakresie mechaniki ośrodków wielofazowych. Zakup jest realizowany w ramach grantu KBN. Nowo pozyskane urządzenie będzie pod opieką dr. inż. Daniela Zajęca.

Prof. Roman Ulbrich

* * *

Poniżej prezentujemy zdjęcia z I seminarium z cyklu Innowacyjność i Transfer Technologii. Czytaj na stronie 15.

Wydział Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii

Media w kulturze i cywilizacji XXI wieku

W dniach 27-28 października br. w Olsztynie odbyła się konferencja naukowa – *U progu wielkiej zmiany. Media w kulturze i cywilizacji XXI w. Nurty – kategorie – idee*. W konferencji zorganizowanej przez Uniwersytet Warmińsko-Mazurski uczestniczył przedstawiciel Wydziału Wychowania Fizycznego i Fizjoterapii mgr **Tomasz Bohdan**.

Pierwszy dzień obrad rozpoczął się od dwugodzinnej sesji plenarnej, po której nastąpiły obrady w sekcjach. T. Bohdan, który uczestniczył w pracach sekcji III – On line, Off line. Nowe światła opisanie. Media a rzeczywistość społeczna trzeciego tysiąclecia, przedstawił referat pt. *Piłkarskie Mistrzostwa Europy – Portugalia 2004 na łamach polskiej prasy sportowej*.

Drugiego dnia, w godzinach rannych obradowano w sekcji IV – Internet – od terra incognita do hyde parku. W stronę nowej filozofii. W południe nastąpiło wystąpienie przewodniczących sekcji połączone z podsumowaniem i uroczystym zakończeniem konferencji.

Przegrana siatkarzy i zwycięstwo koszykarzy

W piątym meczu II ligi siatkarze AZS-u Opole przegrali na wyjeździe z Delicpolem Częstochowa 1:3. Tradycyjnie zespół trenera **Zbigniewa Rektora** zagrał nierówno. Opolanie wygrali pierwszego seta do 22, by w trzech następnych ulec do 17, 18 i 22. Pomimo jednego spotkania rozegranego więcej AZS jest w ligowej tabeli dopiero piąty.

Znaczenie lepiej zegrali koszykarze AZS-u Opole. Walczący o mistrzostwo III ligi podopieczni **Pawła Pakosza** wygrali z AZS-em Gliwice 112:95 i po trzech meczach mają na swoim koncie komplet zwycięstw. Najwięcej punktów dla akademików rzucił **Krzysztof Zarankiewicz** – 38.

Tomasz Bohdan

Nowocześnie o wychowaniu fizycznym

Zakład Metodyki Wychowania Fizycznego zorganizował 24.09.2005 r. w auli im. Oswalda Matei IV seminarium naukowo-metodyczne nt. *Nowoczesność w wychowaniu fizycznym*. Uczestnikami spotkania byli pracownicy naukowo-dydaktyczni wydziału, przedstawiciele władz oświatowych i samorządowych, doradcy z ośrodków metodycznych i licznie zgromadzeni nauczyciele z województwa opolskiego, dolnośląskiego i śląskiego.

Seminarium otworzył prorektor ds. nauki dr hab. inż. **Marek Tukiendorf**, który podkreślił znaczenie tego typu spotkań dla doskonalenia procesu kształcenia kadr. W imieniu władz wydziału prodziekan dr **Dariusz Nawarecki** podziękował nauczycielom za ich aktywny udział w przygotowaniu zawodowym studentów i życzył owocnych obrad.

Nowe czasy i zmiany edukacyjne, których wyrazem jest reforma oświatowa, wymagają od nauczycieli nowego sposobu postępowania, zachowania i działania. Sama wiedza o konieczności zmian – bez nowego myślenia o każdej lekcji, o dostosowaniu do potrzeb uczniów, o wartościowaniu efektów – niewiele zmieni. W tych bowiem elementach przejawiać ma się działanie „po nowemu”. Te i wiele innych problemów stało się podstawą pogłębionych wystąpień zaproszonych prelegentów oraz uczestników seminarium.

Zgodnie z życzeniem uczestników, wyrażonym w badaniach ewaluacyjnych poprzedniego seminarium, problemy omawiane były w grupach skupionych wg następujących warsztatów tematycznych:

- planowanie pracy w wychowaniu fizycznym (istota planowania, programowanie, planowanie wynikowe),

- realizacja zajęć wychowania fizycznego w warunkach trudnych (praca w trudnych warunkach, formy pracy w realizacji głównych celów edukacyjnych),

- ocenianie szkolne – kształtujące i przedmiotowe (miejsce oceniania w procesie kształcenia, funkcje i cele oceniania w nowej szkole, ocenianie szkolne – kształtujące i przedmiotowe).

W każdej grupie problemowej uczestniczyło po ok. 30-40 osób. Podstawą do dyskusji, a następnie wypracowania materiałów metodycznych przez uczestników grupy, było wprowadzenie w istotę zagadnienia. W poszczególnych grupach dokonali ich: dr **Jerzy Pośpiech** i dr **Stanisław Szczepański** (grupa I), prof. dr hab. **Michał Szeplawy** i dr **Cezary Kuśnierz** (grupa II) oraz dr **Kazimierz Burtny** i dr **Marek Jagusz** (grupa III).

W wyniku dwugodzinnych prac nad wybranymi problemami poszczególne grupy wypracowały wiele interesujących wniosków i materiałów, które zostały zaprezentowane na sesji plenarnej. Dorobek poszczególnych grup spotkał się z dużym zainteresowaniem i żywą dyskusją. Wnioski i rozwiązania zostaną opracowane w materiałach poseminaryjnych.

dr Kazimierz Burtny
kierownik praktyk pedagogicznych

Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji

- Wydział Zarządzania i Inżynierii Produkcji zyskał nowych pracowników z tytułem doktora. Dnia 4 października br. na Wydziale Inżynierii Produkcji Politechniki Warszawskiej odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr inż. **Anety Kucińskiej** pt. *Systemowe zarządzanie procesami w warunkach produkcji jednostkowej i seryjnej*. Promotorem pracy jest prof. dr hab. inż. **Ryszard Knosala**, a recenzentami: prof. dr hab. inż. **Stanisław Tkaczyk** oraz prof. dr hab. inż. **Klemens Wróblewski**.

- Dnia 10 października br. na Wydziale Inżynierii Produkcji Politechniki Warszawskiej odbyła się publiczna obrona pracy doktorskiej mgr inż. **Izabeli Tomczuk** pt. *Zastosowanie technik programowania CLP do planowania*

przepływu produkcji w małych i średnich przedsiębiorstwach przemysłu maszynowego. Promotorem pracy jest prof. dr hab. inż. **Zbigniew Banaszak**, a recenzentami: prof. dr hab. inż. **Edward Chlebus** (Politechnika Wrocławska) i prof. dr hab. inż. **Krzysztof Santarek** (Politechnika Warszawska).

Obu paniom składamy serdeczne gratulacje.

• W czasopiśmie Applied Computer Science and Production Management ukazała się publikacja dr inż. I. Tomczuk Towards CLP-based task oriented DSS for SME (Tomczuk I., Bzdyra K., Banaszak Z., Towards CLP-based task oriented DSS for SME, Applied Computer Science and Production Management, Ed. Banaszak Z., Matuszek J., Vol.1, No.1, 2005, pp.181-200). W dniach 19-22 września br. w Katanii, odbyła się konferencja nt. International Conference on Emerging Technologies and Factory Automation. Efekty, między innymi swojej pracy, dr inż. I. Tomczuk zaprezentowała w publikacji Production flow planning based on CLP approach (Tomczuk I., Muszyński W., Banaszak Z., Production flow planning based on CLP approach, International Conference on Emerging Technologies and Factory Automation. Proc. of the 10th IEEE Int. Conf. on Emerging Technologies and Factory Automation, Sept. 19-22 2005, Catania, Italy, L.L. Bell, T. Sauter Eds., Vol.2, pp. 637-642).

* * *

„Migracje – tolerance – integracje II” (Migracja – tolerancja – integracja II) – to temat Międzynarodowej Konferencji Naukowej, jaka odbyła się 20 i 21 września 2005 roku w Opawie. Konferencja zorganizowana została przez Muzeum Ziemi Śląskiej w Opawie oraz Biuro Informacyjne Rady Europy w Pradze. Miejscem obrad był Uniwersytet Śląski w Opawie. Temat przewodni tegorocznej konferencji brzmiał: Problematyka narodowości a etniczne integracje v současné společnosti střední Evropy a České Republiky (Problemy narodowościowej i etnicznej integracji we współczesnym społeczeństwie Europy Środkowej i Czeskiej Republiki). W konferencji uczestniczyło kilkadziesiąt osób z Czech, Polski, Słowacji i Węgier.

Jak wskazuje tytuł konferencji, zagadnienia poruszane w wygłoszonych referatach dotyczyły przede wszystkim aspektów związanych z migracją, integracją i tolerancją. W wygłoszonych referatach najczęściej poruszane były takie kwestie jak: migracje w środkowej Europie na przełomie XX i XXI wieku, problemy integracji migrantów z lokalnymi społecznościami, problemy z wdrażaniem w niektórych krajach, jak na przykład Niemcy, koncepcja społeczeństwa multikulturowego, multikulturowość zdrowia z jej etnicznego punktu widzenia, kształtowanie się tożsamości młodzieży żyjącej w społecznościami o złożonej strukturze etnicznej czy narodowościowej, sytuacja mniejszości żydowskiej czy niemieckiej w Czechach po rozpadzie Czechosłowacji czy też rosyjskiej i ukraińskiej mniejszości na Słowacji w okresie transformacji ustrojowej, oraz Słowaków na Węgrzech itd. czy wreszcie coraz wyraźniejszy problem, jakim jest tolerancja wobec tworzącej się islamskiej mniejszości w Europie.

Politechnikę Opolską reprezentowali prof. dr hab. **Wanda Musialik** i dr **Roman Śmietaniński** z Wydziału Zarządzania i Inżynierii Produkcji. Prof. Wanda Musialik przedstawiła referat na temat: *Stopień akceptacji odmienności etnicznych i narodowych w nowych warunkach politycznych i ekonomicznych. Wybrane aspekty*. Autorka w oparciu o metodę kontrfaktu zajęła się przeprowadzeniem analizy przesłanek mogących przemawiać za określeniem społeczności śląskiej mianem „narodu”. Wychodząc z założenia prawdopodobieństwa powtarzalności procesów narodotwórczych poddano ocenie współczesne przejawy odrębności Ślązaków. Rozważania przeprowadzono w zakresie tzw. „elementów niezbędnych” modelu Mirosława Hocha powstawania małych narodów europejskich na przełomie XIX/XX w.

M. Szewczyk

Studium Języków Obcych

W dn. 14–15.10.2005 r. odbyło się w Poznaniu zorganizowane przez Studium Języków Obcych Politechniki Poznańskiej ogólnopolskie Forum Kierowników Studiów Języków Obcych uczelni wyższych, w którym uczestniczyła mgr **Grażyna Redlich**. W czasie obrad wysunięto propozycję utworzenia Stowarzyszenia Akademickich Ośrodków Nauczania Języków Obcych. Podjęto dyskusję nad statutem stowarzyszenia oraz omówiono cele i zadania przed nim stojące, m.in. minima programowe dla danego typu uczelni, programy i wymogi egzaminacyjne dla studiów doktoranckich z języka obcego, wspólne wymogi dla egzaminów końcowych na uczelniach oraz możliwości wprowadzenia ujednoliconych certyfikatów. Gościem Forum był dr **Thomas Vogel**, który zaprezentował działalność stowarzyszenia tego typu w Niemczech oraz zapoznał zebranych z Europejskim Stowarzyszeniem Akademickim Ośrodków Językowych CercleS. Następne spotkanie dotyczące powołania do życia stowarzyszenia odbędzie się w dn. 13–14.01.2006 r. w Studium Języków Obcych Politechniki Warszawskiej.

* * *

W dniach 19–21.09.2005 r. mgr **Władysława Hepner** uczestniczyła w konferencji naukowej *Język niemiecki ekonomiczny – nauczanie interdyscyplinarne*. Organizatorem była Szkoła Główna Handlowa, rozpoczynająca świętowanie 100-lecia swojego istnienia oraz DAAD (Niemiecka Centrala Wymiany Akademickiej) i Instytut Goethego.

Celem konferencji było podjęcie dyskusji na temat współpracy między przedsiębiorcami i ekonomistami a nauczycielami i metodykami języka niemieckiego. Konferencja pokazała, że taka interdyscyplinarna współpraca jest coraz bardziej potrzebna i możliwa, z korzyścią dla uczących się języka niemieckiego ekonomicznego. Referenci przedstawili różne perspektywy, warunki i możliwości nauczania i uczenia się języka obcego specjalistycznego oraz wymagania wobec umiejętności językowych w danym zawodzie i po-

trzeby rynku. Była to też okazja do spotkań w gronie germanistów z całej Polski i wymiany doświadczeń. Studenci SGH i uczelni partnerskich z Ostrawy i Bukaresztu, zaprezentowali wyniki ankiety odnośnie nauczania języka niemieckiego ogólnego i specjalistycznego. Dowiedzieliśmy się, że studenci SGH uczą się 400 godzin pierwszego języka obcego i 360 godzin drugiego języka obcego.

Badania stopnia opanowania języka niemieckiego przez pracowników firm po kilkumiesięcznym kursie językowym wykazały, że konieczny jest etap pośredni nauczania, tj. język zawodowy, którego należy uczyć po kursie języka ogólnego, a przed wprowadzeniem języka specjalistycznego.

* * *

W lipcu 2005 r. mgr **Joanna Tokarska-Kozłowska** oraz mgr **Miłosława Sokołowska** uczestniczyły w kursie organizowanym przez University of Limerick w Irlandii, na który uzyskały grant. Odbył się w formie czterdziestogodzinnego modułu. Zajęcia były prowadzone w grupach ok. dwudziestoosobowych, głównie w formie warsztatów, uczenia się przez obserwację i naśladowanie, a także w formie seminariów. Wszystkie zajęcia odbywały się w nowoczesnie wyposażonych laboratoriach komputerowych, a prezentacje tematów odbywały się w Power Point. Kurs przeznaczony był dla nauczycieli języków europejskich, jako języka drugiego lub języka obcego. Tematem kursu były aspekty pedagogiczne i dydaktyczne nauczania i uczenia się języków. Głównym celem było praktyczne zapoznanie uczestników z możliwością wprowadzenia alternatywnego, innowacyjnego narzędzia dydaktycznego jakim jest ICT, na lekcję języka obcego. Program kursu zawierał m.in.: uzyskanie praktycznych umiejętności przeszukiwania, przetwarzania, dostosowywania materiałów dydaktycznych z zasobów Internetu, obsługa słowników on-line, wykorzystywanie bazy danych i zasobów bibliotecznych, tworzenie stron internetowych, użycie narzędzi autorskich (ocena i wybór), umiejętność wdrażania autonomii ucznia, tworzenie i dostosowywanie curriculum do potrzeb uczącego się, wdrażanie systemów zarządzania. Ostatecznym celem była prezentacja obszernego projektu dydaktycznego, wykonanego przez każdego uczestnika kursu, na podstawie zebranych wiadomości i umiejętności zdobytych podczas trwania całego szkolenia.

* * *

Podczas Festiwalu Nauki, który odbył się w dniach 16–18.09, Studium Języków Obcych zorganizowało II wielki turniej języka angielskiego i niemieckiego. Do turnieju zaproszeni zostali uczniowie szkół podstawowych i średnich z całego województwa opolskiego. Zaproszenia skierowane zostały do nauczycieli języka angielskiego i niemieckiego poszczególnych szkół. Wydarzenie sponsorowane było przez Wydawnictwa Macmillan Polska, Cambridge i Express Publishing.

W turnieju języka angielskiego, za który odpowiedzialny był mgr **Artur Kmiecik**, wzięło udział około 400 uczniów: 90 osób ze szkół podstawowych, 200

z gimnazjów i 100 z liceów. W turnieju języka niemieckiego, za który odpowiadała mgr **Edyta Bogacka**, wzięło udział około 150 uczniów wszystkich typów szkół. Eliminacje przebiegły w trzech etapach, a poszczególne komisje turniejowe, osobne dla dwóch języków i trzech poziomów, na bieżąco decydowały o liczbie punktów, która dopuszczała zawodników do kolejnych etapów turnieju.

Turniej trwał od godziny 9.30 do 13.30, a po ostatnim (trzecim) etapie najlepszym zawodnikom wręczono nagrody (słowniki, podręczniki, gramatyki i gadzety ufundowane przez wydawnictwo Macmillan i opolski wicekonsulat Niemiec). Finalistom, oprócz nagród, wręczono dyplomy specjalnie wydrukowane na tę okazję z listą sponsorów turnieju.

Turniej w oczach obserwatorów odniósł niewątpliwie sukces. Stał się stałym elementem i stałą wartością Opolskiego Festiwalu Nauki. Od dwóch lat jest ważnym wydarzeniem w Politechnice Opolskiej i szkołach opolskich.

W festiwalową niedzielę stoisko informacyjne SJO, za które odpowiedzialna była mgr Grażyna Redlich, było bardzo oblegane i odniosło niewątpliwie sukces. Było dobrze zorganizowane, zaopatrzone m.in. w oryginalne, autorskie materiały informacyjne przygotowane i wydrukowane przez pracowników SJO.

Materiały informacyjne dotyczyły oferty Studium Języków Obcych dla studentów i pracowników Politechniki Opolskiej oraz istniejącego przy naszym Studium Zamkniętego Centrum Egzaminacyjnego British Council dla Egzaminów BEC.

Dodatkowym elementem wzbogacającym stoisko była ekspozycja wydawnictwa Macmillan reprezentowanego przez panią **Agnieszka Zaradną**.

* * *

13.09.2005 r. w Instytucie Filologii Angielskiej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu odbyła się publiczna obrona rozprawy doktorskiej mgr **Małgorzaty Haładewicz-Grzelak** pt. Fonotaktyczne preferencje języków angielskiego i hiszpańskiego (Phonotactic preferences of English and Spanish). Promotorem rozprawy był prof. dr hab. **Wiesław Awedyk** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza), a recenzentami prof. dr hab. Katarzyna Dziubalska-Kołączyk (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza) oraz prof. dr hab. Krzysztof Bogacki (Uniwersytet Warszawski). Praca została przyjęta jednogłośnie i w dniu 13.09.2005 r. rada IFA nadała M. Haładewicz-Grzelak stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa.

Praca dotyczy dziedziny fonologii kontrastywnej i łączy naukowe zainteresowania autorki z wieloletnim doświadczeniem glottodydaktycznym. Porusza zagadnienia fonotaktyki języków angielskiego i hiszpańskiego, które omawiane są w bezsylabowym modelu Beats-and-Binding (wiązań i uderzeń) prof. Dziubalskiej-Kołączyk (m. in. 1995, 2002) i może również stanowić pomoc w dydaktyce fonetyki języka angielskiego i hiszpańskiego.

mgr Hanna Kośmider-Matwiejczuk

Otrzęsiny 2005

Chrzest studentów I roku

Jak co roku studenci I roku mieli swoje święto. W KS Graffiti, 26 października Samorząd Studencki zorganizował dla nich dyskotekę z licznymi konkursami i ciekawymi nagrodami.

Niestety, na imprezie nie pojawili się zaproszeni goście, m.in. prorektor ds. studenckich, który co roku witał nowo przybyłą brać studencką w murach naszej uczelni. Jednak to nie rzuciło cienia na organizację i zabawę wszystkich studentów, którzy chętnie brali udział w licznie zorganizowanych konkursach – niekiedy podchodząc do nich z niepewną miną, jednak już w trakcie ich trwania zapewniali sobie, jak i reszcie wyśmienia tą zabawę. A wszystko to w rytm muzyki, którą zapewniał nam DJ Adam.

A już niedługo następną impreza dla wszystkich studentów – andrzejkowy koncert zespołu COMA. To wszystko już 3 grudnia 2005 o godz. 20.00 w MOK-u. Więcej informacji na stronie samorządu: www.samorzad.po.opole.pl.

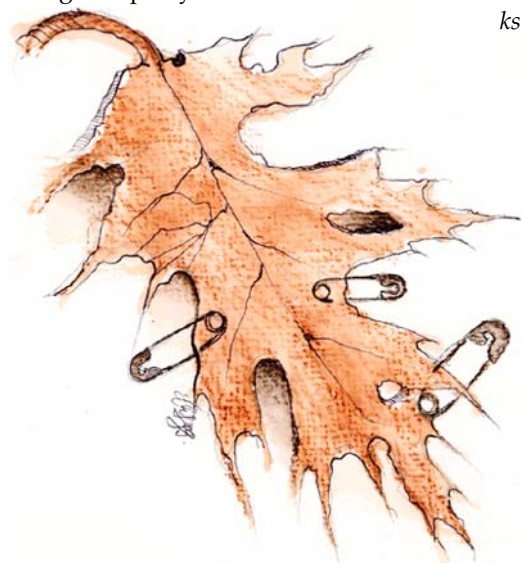
Iwona Zawada, Samorząd Studencki

Nowe władze w Klubie Ekoinżyniera

Akademickie Stowarzyszenie Ekologiczne Klub Ekoinżyniera ma nowe władze. Prezesem została **Marlena Nowicka**, a wiceprezesem **Arkadiusz Judek**. Funkcję sekretarza już drugą kadencję będzie pełnić **Karina Płachetka**, skarbnikiem został **Marcin Rusek**. W składzie Komisji Rewizyjnej witamy: **Karolinę Stochlińską** i **Agnieszka Borowską**. Opiekunem naukowym jest pani dr **Krystyna Słodczyk**. Życzymy wszystkim wybranym energii do pracy!

ks

Jakie znaczenie ma rozmowa z chorym w medycynie i rehabilitacji osób niepełnosprawnych?

„Nic porządniejszego a nic trudniejszego na ziemi, jak prawdziwa rozmowa”

Adam Mickiewicz

Kodeks etyki lekarskiej, jak i zasady etyki zawodowej fizjoterapeutów, określają postępowanie pracownika z punktu widzenia dobra i zła moralnego, sprawiedliwości i krzywdy, którą ci pracownicy mogą wyrządzić podczas swej pracy. Dlatego zarówno zawód lekarza, jak i fizjoterapeuty, aby był dobrze wykonywany wymaga obok posiadania dużej wiedzy i umiejętności praktycznych, także wysokich kwalifikacji moralnych i dobrego kontaktu z ludźmi.

Humanistyczna postawa i zachowanie się tych osób przyjmuje traktowanie chorego jako osoby będącej podmiotem, a nie przedmiotem leczenia lub usprawniania. Lekarz, jak i fizjoterapeuta w swej pracy przyczynia się do tworzenia nowej jakości stylu życia osoby chorej lub niepełnosprawnej, do kreowania poczucia wolności w wyborze tego, co może ona zrobić, przygotowania jej do aktywności w różnych dziedzinach, choć czasami w odmiennych warunkach. Jeśli zmienia się wolność wyboru, swoboda poruszania się, czy wręcz pojawia się problem egzystencji, zmienia się przestrzeń nadziei takiego człowieka. Z drugiej strony, jeśli maleje nadzieja, zmniejsza się przestrzeń życia i motywacji do działania.

Człowiek chory lub niepełnosprawny, który traci wyobrażenie celu i nadzieję na poprawę swojego stanu, chowa się przed światem i innymi ludźmi, zamyka się w sobie i przestaje być aktywnym uczestnikiem w procesie leczenia czy rehabilitacji. Budzi wówczas wśród osób z otoczenia różne uczucia: współczucie, litość, odrazę, lęk, bezradność lub chęć niesienia pomocy. Niezmiernie ważna jest wówczas umiejętność pokonania litości, współczucia, niechęci i odrazy dla potrzeby niesienia pomocy, jaką powinny posiadać osoby z otoczenia. Dotyczy to także relacji między chorym a lekarzem czy fizjoterapeutą. Kontakt terapeuta-pacjent musi opierać się na wzajemnym zrozumieniu na płaszczyźnie partnerstwa, aby móc wzajemnie na siebie oddziaływać. Często sposób bycia terapeuty jest dla pacjenta najprawdziwszym przejawem jego dobrej lub złej woli. Odpowiedni gest, wrażliwość na cierpienie, czasem przemilczenie lub dobre słowo może zarówno dzielić, jak i łączyć ludzi.

W pacjencie należy widzieć przede wszystkim człowieka, partnera współodpowiedzialnego za leczenie jego choroby, trzeba „pozwolić człowiekowi być”, natomiast nie można traktować go jak kolejnego „przypadku”, który ma określone dolegliwości, czy przedmiotu naszych manipulacji lub doświadczeń. Pacjent wymagający leczenia lub rehabilitacji wzywa niejako pomocy, a ręka terapeuty jest przysłowiową pomocną dłonią, która pomaga przezwyciężyć trudności i przynosi ulgę w cierpieniu. Dlatego w kontaktach z chorym, lekarza czy fizjoterapeutę powinna cechować bliskość (bez poufałości), spo-

kój oraz dostosowanie się do poziomu i indywidualnych oczekiwań pacjenta. Zasady te powinny obowiązywać przy każdym spotkaniu z chorym, w każdej sytuacji, a już na pewno w trakcie rozmowy.

Rozmowa z chorym to jedna z najtrudniejszych prób przed jaką stają lekarze, fizjoterapeuci, pielęgniarki, psychologowie i każdy z nas. Wszyscy bowiem mają świadomość, że słowa kierowane do drugiego człowieka mogą mieć moc cudownego lekarstwa, albo mogą zabić jak groźna trucizna. Dlatego rozmowę z pacjentem powinna prowadzić tylko osoba, która ma z chorym kontakt na co dzień, z kim pacjent może nawiązać kontakt w dowolnym okresie swojego pobytu w szpitalu. Po drugie musi to być osoba, która ma autorytet u pacjenta.

W myśl znowelizowanego kodeksu etyki lekarskiej pacjent ma prawo do informacji, a informacja dotycząca jego zdrowia jest jego wyłączną własnością i to pacjent decyduje, kogo można poinformować o jego chorobie. Dlatego rozmowa musi odbywać się z pacjentem, a nie z jego rodziną, gdyż może być np. tak, iż rodzina, otoczenie, sąsiedzi wiedzą, że pacjent jest poważnie chory, a sam zainteresowany nic o tym nie wie, tylko że smutnych min otoczenia domyśla się, że jego stan jest poważny. To pacjent decyduje, kogo z rodziny i w jakim stopniu terapeuta powinien wtajemniczyć w jego chorobę, albo zastrzeżenie sobie, aby nikogo o niczym nie powiadamiać.

Rozmowa z pacjentem to nie tylko wywiad chorobowy lub społeczny, ale także uważne wsłuchiwanie się w jego skargi, potrzeby, nadzieje, a na końcu dopiero zaproponowanie rady czy pouczenia. Najczęściej jednak podstawowym celem rozmowy jest dostarczenie informacji na temat choroby. Powinna ona być przedstawiona przed rozpoczęciem leczenia czy usprawniania pacjenta, gdyż jest warunkiem wyrażenia zgody na leczenie lub rehabilitację.

Informacja powinna zawierać jak najwięcej prawdy, także tej trudnej, bo prawda dotycząca rozpoznania i ewentualnego leczenia czy usprawniania jest nie zawsze prawdą łatwą. Jednak prawdę o rokowaniu należy zawsze przedstawiać tak, aby nie odbierać pacjentowi nadziei; wręcz odwrotnie – prawda powinna dawać pacjentowi nadzieję.

Należy pamiętać jednak, że prawdy, zwłaszcza tej najgorszej nie można powiedzieć pacjentowi w trakcie pierwszej rozmowy. Podczas pierwszej wizyty należy poznać stan psychiczny pacjenta, jakie są jego oczekiwania, jaka jest jego wiedza o chorobie. By móc porozmawiać z pacjentem należy nawiązać z nim kontakt, zapytać, co wie na temat swojej choroby, jakie są jego wyobrażenia dotyczące choroby, czy zdaje sobie sprawę z tego, że jest to choroba uleczalna, czy obawia się, że jest to choroba śmiertelna. Następnie, stopniowo, w ciągu kilku kolejnych rozmów – zgodnie z oczekiwaniami i możliwościami intelektualnymi pacjenta – należy wtajemniczyć go

w szczególności rozpoznania oraz w propozycje leczenia lub usprawniania. Często po kilku rozmowach można zorientować się, co pacjent chce wiedzieć, a czego nie, gdyż wielu chorych nie chce znać całej prawdy. Często nawet doświadczony rozmówca (lekarz, fizjoterapeuta, psycholog) nie wie, co powiedzieć, bo cokolwiek by powiedział to i tak nie tego oczekuje pacjent. Wówczas zasadą takiej rozmowy jest milczeć i więcej słuchać niż mówić, a tylko od czasu do czasu, można wtrącić jakieś pytanie, czy potwierdzenie.

„Mów całą Prawdę – lecz stopniowo
Ostrożnie i okrężnie
Nie zniesie błysku nagiej Prawdy
Nasz Zachwyt niedołężny
Jak Błyskawica – gdy się Dziecku
Naturę jej naświetli –
Tak prawda niech olśniewa z wolna,
Abyśmy nie oślepli” (E. Dickinson)

Dlatego ważnym elementem rozmowy informacyjnej jest także wsparcie psychiczne, które jest potrzebne nie tylko pacjentowi umierającemu, ale też na początku choroby, kiedy musi on wyrazić zgodę i poddać się leczeniu, kiedy jego sytuacja jest stosunkowo dobra i nawet wówczas, gdy ma duże szanse na wyleczenie. Ważnym elementem takiej rozmowy jest również pozawerbalny kontakt, czyli posługiwanie się gestem. Jeśli jesteśmy przy łóżku pacjenta, powinniśmy znaleźć się na tym samym poziomie co on, a więc usiąść obok niego. Ważne jest też wzięcie pacjenta za rękę, pogłaskanie go, dotknięcie, jednak należy intuicyjnie wyczuć, kiedy pacjent tego oczekuje od nas, a kiedy jest to dla niego kłopotliwe. Niezmiernie istotnym elementem rozmowy jest także zorientowanie się, czy możemy pomóc pacjentowi rozwiązać jego problemy pozaterapeutyczne. Chorzy obok problemów związanych z chorobą, z leczeniem, usprawnianiem jak każdy człowiek mają problemy życiowe, rodzinne, zawodowe, szkolne i bardzo często nieprawidłowe relacje w tych innych dziedzinach oddziałują nieprawidłowo na przebieg procesu leczenia czy usprawniania.

Warunkiem skuteczności rozmowy z pacjentem jest przede wszystkim zdobycie jego zaufania do siebie, ważne są także nasze kompetencje zawodowe, nasza

prawdomówność i szczerłość, sympatia, siła osobowości, opanowanie własnych emocji, intencje podjęcia rozmowy (pacjent przyjmie nasze współczucie, ale nie litość). Decyduje również postawa pacjenta (pozytywna lub negatywna) do leczenia, jego podatność na sugestie i perswazję, chęć zmiany swoich przyzwyczajzeń, jego zdolności intelektualne (stopień rozumienia), otwarty stosunek do otoczenia i ludzi, cechy osobowości, wreszcie poziom lęku przed chorobą. Spełnienie tych warunków decyduje o zyskach płynących z dobrze przeprowadzonej rozmowy, czyli po pierwsze wyrażenie przez pacjenta zgody na proponowane leczenie lub usprawnianie, po drugie w miarę szybka poprawa stanu zdrowia pacjenta, gdyż w tym wypadku działanie placebo oraz wiara pacjenta w skuteczność terapii odgrywa istotną rolę i ma zasadnicze znaczenie w procesie terapeutycznym.

Najtrafniejszej oceny znaczenia rozmowy z pacjentem dokonał Antoni Kępiński, wybitny polski psychiatra, który mówił: „Sztuki rozmowy z chorym uczy się lekarz przez całe swe życie zawodowe. Im dłużej się uczy, tym więcej widzi swoich błędów. Mimo że w wielu podręcznikach, podane są mniej lub bardziej dokładne wskazówki jak prowadzić rozmowę z chorym, większość z nich przypomina wskazówki w rodzaju rozmówek w języku obcym. Trudno więc zamknąć się w określonych z góry formach. Każdy kontakt z drugim człowiekiem jest nieprzewidywalny i nieoznaczalny. W bardzo powierzchownych kontaktach towarzyskich można posługiwać się stereotypowymi formułami rozmowy. W rozmowie z pacjentem jest to niemożliwe”.

dr Mariusz Migąła

Katedra Nauk Humanistycznych WWFif

Literatura

1. Cywińska-Wasilewska G.: Podstawowe problemy rehabilitacji i etyka, AWF Poznań 2004.
2. Dickinson E.: Mów całą Prawdę, 100 wierszy, tłum. S. Barańczak, Kraków 1990, s.111.
3. Grajcarek A. (red.): Sztuka rozmowy z chorym, Kraków 2001.
4. Kępiński A.: Rytm życia, Warszawa 1972.
5. Szczeklik A.: Katharsis, Kraków 2003.
6. Żukowska Z.: Moralność w rehabilitacji, „Postępy rehabilitacji”, t. 14, nr 4, s. 19–26.

Prace w Łączniku – 16 listopada 2005 r.

Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

Repertuar – grudzień 2005

- 1 grudnia (czwartek) godz. 11.00 DOŻYWCIE Aleksandra Fredry, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 2 grudnia (piątek) godz. 19.00 MERYLIN MONGOŁ Nikołaja Koljady, reż. Krzysztof Rekowski, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 3 grudnia (sobota) godz. 18.00 MAKBET* Williama Szekspira, reż. Maja Kleczewska, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
godz. 20.30 Wieczór z pieśnią żydowską Sztika. Muzyczna opowieść, Recital Grażyny Rogowskiej, Kawiarnia teatralna, cena biletu – 25 zł, ulg. – 20 zł
- 4 grudnia (niedziela) godz. 18.00 IFIGENIA W AULIDZIE Eurypidesa, reż. Paweł Passini, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
godz. 20.00 Wieczór z pieśnią żydowską Sztika. Muzyczna opowieść, Recital Grażyny Rogowskiej, Kawiarnia teatralna, cena biletu – 25 zł, ulg. – 20 zł
- 5 grudnia (poniedziałek) godz. 18.00 MAKBET* Williama Szekspira, reż. Maja Kleczewska, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
godz. 20.30 Wieczór z pieśnią żydowską Sztika. Muzyczna opowieść, Recital Grażyny Rogowskiej, Kawiarnia teatralna, cena biletu – 25 zł, ulg. – 20 zł
- 6 grudnia (wtorek) godz. 11.00 BAJKI NA MIKOŁAJKI – mikołajkowe spotkanie dla dzieci, Mała Scena, cena biletu – 11 zł
godz. 17.00 BAJKI NA MIKOŁAJKI – mikołajkowe spotkanie dla dzieci, Mała Scena, cena biletu – 11 zł
- 7 grudnia (środa) godz. 18.00 IFIGENIA W AULIDZIE Eurypidesa, reż. Paweł Passini, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 8 grudnia (czwartek) godz. 11.00 IFIGENIA W AULIDZIE wg Eurypidesa, reż. Paweł Passini, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 9 grudnia (piątek) godz. 11.00 MATKA JOANNA OD ANIOŁÓW wg Jarosława Iwaszkiewicza, reż. Marek Fiedor, Duża Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł
godz. 19.00 IFIGENIA W AULIDZIE wg Eurypidesa, reż. Paweł Passini, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł SPEKTAKL SPECJALNY
- 10 grudnia (sobota) godz. 19.00 MATKA JOANNA OD ANIOŁÓW wg Jarosława Iwaszkiewicza, reż. Marek Fiedor, Duża Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł
- 11 grudnia (niedziela) godz. 18.00 MATKA JOANNA OD ANIOŁÓW wg Jarosława Iwaszkiewicza, reż. Marek

- Fiedor, Duża Scena, cena biletu – 20 zł, ulg. – 13 zł PO RAZ 100!
- 13 grudnia (wtorek) godz. 18.00 FORMAT: REWIZOR wg Mikołaja Gogola, reż. Marek Fiedor, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 14 grudnia (środa) godz. 11.00 FORMAT: REWIZOR wg Mikołaja Gogola, reż. Marek Fiedor, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
godz. 18.00 MERYLIN MONGOŁ Nikołaja Koljady, reż. Krzysztof Rekowski, Scena na Parterze, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 16 grudnia (piątek) godz. 11.00 3 SIOSTRY Antoniego Czechowa, reż. Andrzej Bubień, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
godz. 19.00 ŻABIA KRÓLOWA Kerstin Specht, reż. Krzysztof Rekowski, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 17 grudnia (sobota) godz. 19.00 3 SIOSTRY Antoniego Czechowa, reż. Andrzej Bubień, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 18 grudnia (niedziela) godz. 18.00 3 SIOSTRY Antoniego Czechowa, reż. Andrzej Bubień, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 20 grudnia (wtorek) godz. 11.00 3 SIOSTRY Antoniego Czechowa, reż. Andrzej Bubień, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 26 grudnia (poniedziałek) godz. 18.00 ŻABIA KRÓLOWA Kerstin Specht, reż. Krzysztof Rekowski, Mała Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 28 grudnia (środa) godz. 18.00 KŁĄTWA Stanisława Wyspiańskiego, reż. Paweł Passini, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 30 grudnia (piątek) godz. 18.00 KŁĄTWA Stanisława Wyspiańskiego, reż. Paweł Passini, Duża Scena, cena biletu – 22 zł, ulg. – 14 zł
- 31 grudnia (sobota) godz. 19.30 DOŻYWCIE Aleksandra Fredry, reż. Bartosz Zaczykiewicz, Mała Scena, cena biletu – 40 zł SPEKTAKL SYLWESTROWY

*MAKBET – spektakl wyłącznie dla widzów dorosłych
© – SPEKTAKL Z BUŻKĄ (szczegóły na www.teatrkochanowskiego.art.pl)

Teatr zastrzega sobie prawo zmian w repertuarze.

Opracowała: Beata Zawada

Wiadomości Uczelniane – miesięcznik informacyjny Politechniki Opolskiej. Rok XVI, nr 4(140), listopad 2005 r.

Zespół redakcyjny: Krystyna Duda – redaktor naczelny, Elżbieta Ciechocińska – grafik, Małgorzata Kalinowska, Beata Sawczyn – korekta, Sławoj Dubiel – zdjęcia, Krzysztof Sławiński, Waldemar Szweda – składanie i łamanie. Stale współpracują: Izabela Carewicz (WEiA), Jolanta Dembicka (WM), Tomasz Bohdan (WWFiF), Mirosława Szewczyk (WZiIP), Hanna Kośmider-Matwiejczuk (SJO) oraz Magdalena Tokarska, Ewa Przystajko, Daria Gregorowicz, Anna Drażek, Janusz Fijak.

Wydano w Oficynie Wydawniczej Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole. Druk: Oficyna Wydawnicza Politechniki Opolskiej, ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole. Redakcja: ul. Mikołajczyka 3, 45–271 Opole, tel. 400 62 84, e-mail: oficyna@po.opole.pl
Zamówienie: 73/2005. Nakład 850 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania redakcyjnego nadesłanych tekstów. Numer zamknięto 16.11.2005 r.
Na okładce: Rozdanie dyplomów absolwentom Wydziału Mechanicznego, od lewej: dziekan prof. Bolesław Dobrowolski, mgr inż. Marta Szczęsna, absolwentka inżynierii środowiska z Julią, w głębi prodziekan ds. studenckich dr inż. Gabriel Filipczak.